

Nr 3 2000

GENESIS

**Freud är död,
Marx är död,
Darwin faller snart!**

*Från skapelsekonferensen
2000!*

**Skapelsetron och
skolan**

REDAKTÖR OCH LAYOUT

Erik Österlund, tel 0582/165 75, 150 70
 PI 5062 B, 694 92 HALLSBERG.
 E-mail: redaktion@genesis-vus.se

ANSVARIG UTGIVARE

Mats Molén. Tel 090/13 84 66

Respektive artikelförfattares åsikter behöver
 ej nödvändigtvis överensstämma med
 redaktionen.

PRENUMERATION

"Genesis" utkommer med 4 nr/år. Man
 prenumererar genom att sätta in 120 kr på
 föreningens postgiro (90 kr för studerande).

LÖSNUMMERPRIS: 35,- kr

Föreningen GENESIS

Vetenskap Ursprung Skapelsetron

Föreningen GENESIS är en allkristen
 sammanslutning som främjar spridandet av
 böcker, broschyrer och annan information
 som stöder skapelsetron. Vi granskar
 och presenterar material som belyser
 utvecklingslärans karaktär och konsekven-
 ser. Föreningen vill verka för en kristen
 grundsyn på vetenskaperna och för att den
 bibliska synen får komma till tals i skola
 och samhälle.

Internetadress: www.genesis-vus.se

STYRELSE:

Anders Gärdeborn, ordf
 Mats Molén, v ordf
 Paul Annala, sekr
 Markus Rosander, v sekr
 Stefan Halldorf, v kassör
 Ingegerd Carlsson
 Joakim Linder

Anette Gustafsson (suppl)
 Tomas Widholm (suppl)
 Lennart Ohlsson (suppl)
 Tomas Fryxellius (suppl)
 Bengt Halldorf, kassör (suppl)

MEDLEMSKAP

Stöd detta viktiga arbete genom medlemskap!
 Begär föreningens stadgar.

FÖRENINGSDRESS

Föreningen Genesis, Vetenskap Ursprung Skapelsetron
 c/o Anders Gärdeborn, Krakas väg 56, 72355
 Västerås. Tel 021/221 81

Manus och tips till tidningen skickas till:
 GENESIS, c/o Erik Österlund,
 PI 5062 B, 694 92 HALLSBERG

Postgiro:

29 55 88-8 (Sverige)
 2 92 15 61 (Danmark)
 800054-1099 447 (Finland)
 1 98 75 93 (Norge)

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

GENESIS trycks på miljövänligt papper

Titelbild: Den välmeriterade professor Jerry
 Bergman försvarar framgångsrikt skapel-
 setron. Foto: Erik Österlund

En tickande bomb i skolan

Hjärntvätt och propaganda är vad
 eleverna utsätts för i skolan då det
 gäller synen på vårt ursprung. Det
 menar evolutionisten dr Mano Sing-
 ham vid Case Western Reserve University
 i en artikel i *Physics Today* ("Teaching and
 Propaganda", juni 2000, s 54-55).

Evolutionen presenteras enligt Sing-
 ham i skolan utan egentliga bevis och
 eleven förväntas godta vad som sägs.
 Singham är förvånad att inte fler protes-
 terar i klassrummen, men drar slutsatsen
 att det i första hand beror på att eleverna
 litar på vad deras lärare säger. Detta är
 den klassiska hjärntvättssituationen. Det
 gäller att på något sätt få människorna att
 lita på dig, då kan du få dem att acceptera
 vad du än presenterar för dem.

Några svagheter i evolutionen, eller
 alternativa förklaringsmodeller tas sällan
 upp, och gör de det, hastar man förbi
 dem och menar att de inte har någon
 betydelse. Singham vill lära sina elever
 att tänka självständigt och kritiskt och
 våga ifrågasätta. Vi håller med.

Men nu är det i de flesta fall inte på
 detta sätt då det gäller undervisningen
 om evolutionen. Tvärtom är det så

att man låter evolutionsidéer påverka
 alltmer i skolans undervisning på olika
 områden.

I många år har man fått höra att man
 inte är något annat än ett djur, att död
 och våld är naturligt där bara de starkaste
 överlever. Då är det inte underligt om den
 unga generationen utmärks av hopplös-
 het där man inte ser någon mening med
 livet. Det kristna budskapet om Guds
 kärlek där man har en uppgift i livet
 och en lycklig framtid, motsägs av den
 evolutionära vetenskapens "fakta".

Då kan det gå som i Columbine High
 School i Colorado, USA förra året då
 15 människor sköts till döds av förvir-
 rade ungdomar som var besatta av blod-
 drypande videospel och påverkade av
 nazistiska rasidéer. De var klädda i
 svarta stridskängor, en svart handske på
 höger hand och en vit T-shirt med texten
 "Naturligt urval" på bröstet. (*Denver
 Rocky Mountain News*, 25 juni 1999,
 s 4A, 14A.)

Förnya din prenumeration för 2001 **NU!**

130 kr (95 kr stud), pg 295588-8, till GENESIS

Freud är död, Marx är död, Darwin faller snart! Erik Österlund	3
Visst kan man lita på Bibeln! Erik Österlund	11
Skapelsetron och skolan – personliga möten Vesa Annala	13
Vetenskaplig vardag och vetenskapliga revolutioner Krister Renard.....	15
Lärobok om skapelse och evolution Vesa Annala	19
Bokrecension: Not By Chance! Vesa Annala	24
England är stolt över sin Darwin Anette Gustafsson.....	25
Geckoödlan – med säkert fotfäste! Gunnel Molén.....	27
Kortnytt Gunnel Molén	28
Författare och prenumerationsfakta.....	31

Freud är död, Marx är död, Darwin faller snart!

ERIK ÖSTERLUND

Den 29 september – 1 oktober träffades entusiastiska skapelsetroende i Korskyrkan i Umeå för att lyssna till den välutbildade Jerry Bergman från Ohio i USA. På lördagen avhölls föreningen Genesis årsmöte, naturligtvis förlagt till Den Förhistoriska Världen, skapelsemuseet som Mats Molén leder.

Jerry Bergman är universitetslärare i Archibald, Ohio, professor i naturvetenskap. Han har varit universitetslärare i 16 år. I år blev han utsedd till "årets bästa lärare" i USA. Han undervisar i biologi, kemi och fysik, tidigare också i psykologi och sociologi. Han har också arbetat som psykiater. Han har sju akademiska examina, varav två doktorsgrader, i humanbiologi och psykologi, och en tredje på väg i molekylärbiologi. I den som är på väg sysslar han bl a med cancerforskning. Över 500 artiklar har han publicerade i vetenskapliga och populärvetenskapliga tidskrifter och 20 böcker har han författat. Han har blivit översatt till 8 språk, är gift med Dianne och har fyra barn och

två barnbarn.

Trots den imponerande meritlistan har Dr Jerry Bergman en lågmäld och ödmjuk framtoning. Men han uttalar sig med auktoritet och utan tveksamheter och har alltid referenser till sina uttalanden. Alla som lyssnade till hans föredrag i Umeå höll inte med honom i allt. Det blev också bra frågestunder efter hans föredrag, inte bara beroende på detta. Men Bergman kunde alltid svara på ett bra sätt utan att verka stöddig. Med så djupa kunskaper som han besitter var det inte konstigt om

en del av hans föredrag blev svåra att förstå i allt vad som sades. Men man fick med sig mycket från föredragen.

Jerry Bergman svarade villigt på de frågor som hans föredrag gav upphov till. Och när det var dags att äta mat fick man hämta honom så att han skulle få lite paus mellan alla föredrag. (Foton: Erik Österlund)

Bokbordet och fikaplatsen var nära varandra, mycket passande. Korskyrkans lokaler fungerade fint.

Innan Jerry Bergman kom till skapelsekonferensen i Umeå, hade han föreläst vid en studentsamling i Göteborg, på Credo-akademien i Stockholm och vid ett möte i riksdagen.

Situationen för skapelsetroende

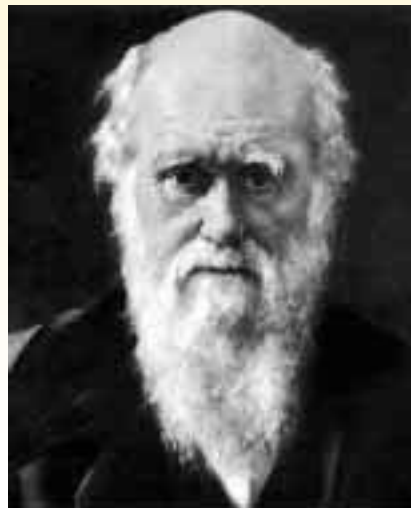
Bergman uppskattar antalet skapelsetroende forskare i USA till ca 10 000, de flesta dock så kallade garderobskreationister. I hela världen uppskattar han antalet skapelsetroende forskare till minst 100 000. De talar inte om sin tro, därför att man då utsätter sig för en stor risk att bli utfrusen och inte publicerad. 100-tals artiklar finns publicerade av kreationister i vetenskapliga tidskrifter, men i andra ämnen än kreationism. Om deras chefer får reda på att de är kreationister är det stor risk att de inte får ta sina examina, om de ännu inte har gjort det, att de blir uppsagda från sina tjänster, att de inte får fasta jobb och att de inte får sina artiklar publicerade. Bergman vet vad han pratar om, då han själv varit utsatt för diskriminering. Han har skrivit en bok i ämnet.¹ Han påpekar att situationen på vissa håll antagit skrämmande likheter med judarnas situation på 1930-talet i Tyskland.

Det är stor skillnad i USA på allmänhetens uppfattning i ämnet skapelstro och evolution och vetenskaps-etablissemangets, dvs de som har makten i detta sammanhang. 90%

av allmänheten är skapelsetroende på något sätt. 20% av högskolelärarna är det, t ex alla på biologiavdelningen på Bergmans universitet. 9% av allmänheten är ateister, men 55% av forskarna. 46% av allmänheten tror på en skapelse för högst 10 000 år sedan, medan 5% av forskarna gör detta. De antikristna har mest makt i USA, men de kristna är överväldigande flest. Detta förhållande kan vara en av förklaringarna till det låga politiska intresset i USA. I alla fall är det inget förhållande som ökar förtroende för makthavarna bland allmänheten. Egentligen är det på sikt en förödande situation för demokratin och stabiliteten i ett land. Att folkets representanter inte företräder folket.

Darwin – 1800-talets sista ikon

– Freud är död. Marx är död. Både

Freud och Marx var starkt påverkade av Darwin. Darwin är den siste av 1800-talets ikoner som nu är på väg att falla.

Så dramatiskt uttryckte sig Jerry Bergman. Och vi som fått insikt i vad som händer på evolutionsteorins och skapelsetrons område, vi inser att så verkligen är fallet.

Bisarra uttryck för evolutionsteorin

På 1800-talet tog sig evolutionstron bisarra uttryck och åsikter. Man trodde att de svarta utvecklats från gorillor, att de vita kom från chimpanser och att asiaterna hade orangutangerna som sina förfäder. De med sluttande panna ansågs lågt utvecklade och de med rak, hög panna trodde man var högre utvecklade. De med sluttade, låg panna förväntades uppföra sig mer djurlikt och mindre utvecklat.

Ota Benga, en pygmé från Afrika hölls i bur på zoo i USA och förevisades som en mellanform mellan apa och människa. Julia Pastrana, som hade en sjukdom som gjorde henne hårig över hela kroppen förevisades på cirkus som "Apkvinnan". Hon talade 5 språk flytande och var författare och poet. Tasmanierna jagades och sköts som djur. Kropparna kokades och skeletten skrapades rena från kött för att sedan säljas till museer runt om i världen som exempel på mellanformer mellan apa och människa. Idag är tasmanierna,

Den Förhistoriska Världen – skapelsemuseet i Umeå, med föreståndaren Mats Molén bakom montern med vackra stenar till försäljning för en billig penning. Museet är fyllt av intressanta ting och tar emot grupper

och skolklasser. En modell av en dinosaurieskalle, riktiga, vackra fossil, som man kan köpa.

Till vänster en skalle av en sabeltandad tiger. Sedan en Tyrannosaurus rex-tand, modell förstås, ett riktigt strutsägg och några dinosaurieägg, ett som kläcks. Liggande till vänster en hjärna från en Tyrannosaurus rex. Den hade inte så värst mycket att tänka med. (Foton: Erik Österlund.)

som var nära släkt med Australiens urinvänare aboriginerna, utdöda på grund av denna jakt.

Man trodde också att kvinnor var mindre utvecklade än män. Orsaken skulle vara att män var mer inblandade i krig och konflikter där de starkare överlevde, medan kvinnor levde i en mer skyddad tillvaro och inte utsattes för samma selektionstryck. Den tidiga evolutionistiska litteraturen, t ex av Darwin, är full av sådana här argument.²

Den komplicerade cellen

Bergman beskrev hur komplex en vanlig cell är. På Darwins tid trodde man att en cell inte var mer än närmast ett slags geléklump. Allt eftersom kunskapen om cellens sinnrika uppbyggnad vuxit har man förstätt hur oerhört komplicerad den är. Att på allvar föreslå att den skulle ha kunnat komma till av en slumpartad gradvis Darwinistisk steg-för-steg-process kräver en tro väl så stor som en religiös tro på en Skapare, är min reaktion på den information man fick ta del av.

Intelligent Design

Tidigare har skapelserörelsen splittrat upp sina argument mot evolutionsteorin för mycket, enligt Bergman, så att budskapet haft svårare att nå fram. Idag har en rörelse vuxit fram som kallas Intelligent Design-rörelsen. Här har

Ota Benga, 150 cm hög, var 23 år då han 1904 fördes till USA för att förevisas på zoo.

man koncentrerat sig till att diskutera ett fåtal, men mycket för skapelse/evolutionsdebatten väsentliga detaljer. Allt levande är för sinnrikt konstruerat för att ha kunnat bli till av en slump. Den levande världen är full av konstruktioner som behöver alla sina delar för att kunna fungera. Hur ska en sådan konstruktion kunna komma till genom gradvisa små steg och då ha fördelar i det naturliga urvalet, då alla detaljer behövs fullt färdiga för att helheten ska fungera. Detta kallas för oreducerbart komplexa system.

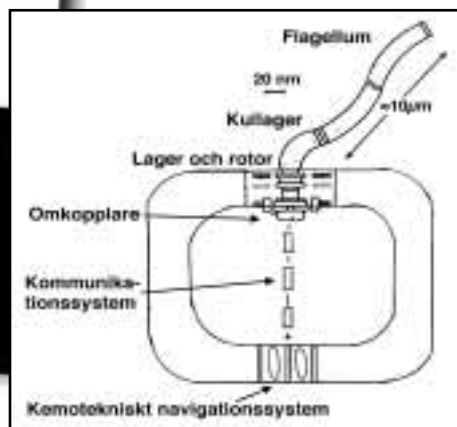
Det var mikrobiologen Michael Behe, som är biträdande professor i biokemi vid Lehigh University, Pennsylvania, som skrev den uppmärksammade boken *Darwin's Black Box*, som kom att rikta blickarna rik-

tigt ordentligt mot Intelligent Design-rörelsen. Boken har orsakat mycket diskussion som många evolutionister uppenbarligen har känt sig hotade av. Det förstår man av alla de reaktioner som kommit på boken. Jerry Bergman gick också igenom kritik mot Behe och visade hur kritiker använt närmast ohederliga påståenden för att motbevisa Behe. Du kan läsa mer om Behe på denna webadress: <http://www.arn.org/behe/behehome.htm>

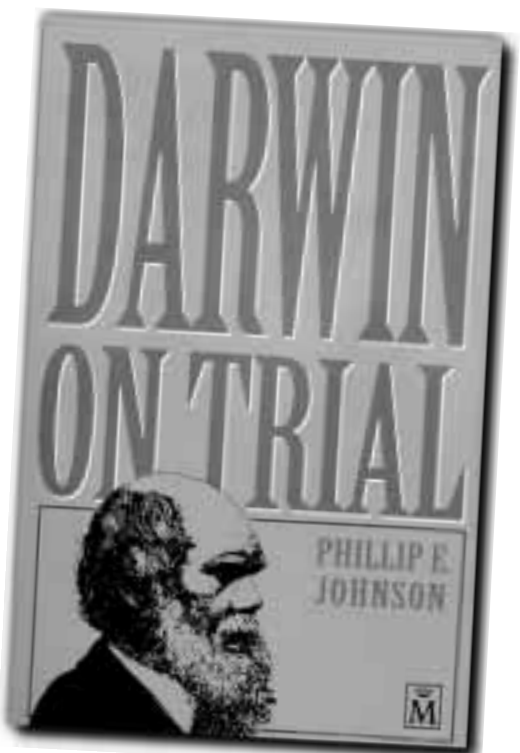
Ett exempel på ett oreducerbart komplext system, som Behe tar upp i sin bok är de s k flagellater som många bakterier använder sig av för att förflytta sig, riktiga små biologiska motorer. Flagellatmotorn består av mer än 50 olika proteiner som måste finnas där, för att motorn ska kunna fungera. Den kan inte ha uppstått genom en Darwinistisk steg-för-steg-process. Alla delar måste ha kommit till på en gång.

Det var dock Phillip Johnson, professor i juridik vid University of California, Berkely, som startade Intelligent Design-rörelsen med sin bok *Darwin on Trial*, som kom ut 1991. Sedan dess har han publicerat flera böcker. Det finns mer att läsa om Johnson på denna webadress: <http://www.arn.org/johnson/johome.htm>

En bra sammanfattning av Intelligent Design-rörelsen finns i ett specialnummer av tidskriften *Touchstone*, (July/August 1999). Den kan bestäl-

Flagellatmotorn är ett bra exempel på ett oreducerbart komplext system. Alla de olika delarna behövs för att den ska fungera. (Ill: Pekka Reinikainen)

las på följande webadress: <http://www.touchstonemag.com/i-design.html> eller genom Föreningen Genesis (tel 0480-50273).

Rudimentära organ

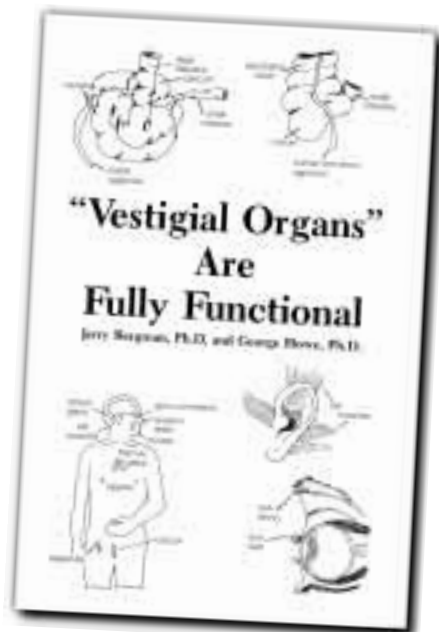
Evolutionsföreträdare ställer ibland frågor som är svåra att svara på för skapelsetroende. Jerry Bergman har alltid tagit sådana frågor på allvar. Många gånger har de drivit på honom att studera vissa områden noggrannare. Ett av dessa problemområden som mötte honom tidigt var påståendet att människokroppen innehöll många s k rudimentära organ. Detta skulle vara organ som man menat blivit över under utvecklingens gång och inte längre hade någon uppgift i kroppen. De fanns kvar som monument utan betydelse, minnen av evolutionens gång. Nå, det har senare visat sig då kunskapen vuxit, att det inte finns några rudimentära organ. Man hade bara inte känt till vilka uppgifter de olika organen hade, som man menat var rudimentära. Jerry Bergman har skrivit en bok om detta tillsammans med George Howe.³

Patogener och gifter

En annan fråga Jerry Bergman fått är hur det kan finnas en Gud när det finns så mycket av sjukdomsalstrande mikrober och gifter? Den frågan har han stött på många gånger. Därför har han studerat just detta ämne en hel del.

Då det gäller gifter är svaret överraskande enkelt. Om ett ämne är ett gift eller inte är en dosfråga, dvs hur mycket av ämnet man blir utsatt för, och i förhållande till andra ämnen man får i sig. Giftalstrande växter t ex är mycket få. Och de giftiga ämnena är ofta nyttiga i mindre mängder. Förklaringen är att förändringar har skett i växten så att mängden producerat gift ökat. Digitalisväxterna producerar ett gift som dock i mindre doser är ett mycket verksamt ämne som används som hjärtmedicin. Konsekvenserna för naturen var stora i och med människans syndafall. Detta är ett stort och intressant ämne som kan skrivas mycket om.

Sjukdomsalstrande mikrober, bakterier och virus då? Bergman nämnde att mängden bakterier och virus i vår omgivning är mycket stor. 99,99%

Tillsammans med George Howe har Jerry Bergman skrivit en bok om de s k rudimentära organen.

av alla bakterier ingår på ett positivt och icke skadligt sätt i ett ekologiskt system. Det är då bakterier fått förändringar i sin arvs massa, s k mutationer, eller då de hamnat på fel plats, i ett annat djur än det normalt fungerar i, som problem kan uppstå.

Detsamma gäller faktiskt virus. Dessa har man nyligen upptäckt har som viktig uppgift att fungera som länkar mellan bakterier genom att transportera gener, arvsanlag, mellan dem. Virus har alltid en värdorganism. Också här är 99,99% värdefulla och spelar en viktig och oskadlig roll i ett ekologiskt system. Och det är muterade och felpplacerade virus som orsakar problem. Förkylningsvirus kommer ursprungligen från grisar t ex.

Svaret på patogen- och giftrågan är alltså att Gud ursprungligen inte skapat något med avsikt att vara skadligt, men att det är ändrade omständigheter i världen, som människan är upphovet till, som är orsaken till problemen. Syndafallet en gång i tidens gryning ändrade på spelreglerna i världen. Skapelsen lider och väntar på återställelsen vid tidens slut.

Fett och rökning

Från gifter och patogener är steget inte långt till sjukdomar och livslängd. Bergman gick igenom några undersökningar om olika samhällsgruppers medellivslängd. I USA hade djupt

troende en livslängd på 89 år. Det inkluderar judar, kristna och muslimer. Giftna kvinnor 86 år och giftna män 80 år.⁴ Lägst medellivslängd hade människor med utlevd homosexualitet. Bergman påpekade här en faktor i debatten om homosexuell läggning som inte uppmärksammats alls egentligen. Påverkan på det allmänna hälsotillståndet i befolkningen och livslängden och vilken effekt det får på samhällsekonomin.⁵

De djupt troende iaktar också ofta matregler som visat sig betyda mycket för hälsan, med mycket frukt och grönsaker och endast lite animaliska produkter, speciellt animaliskt fett (mättat fett). Bergman pekade på att den främsta cancerorsaken alla kategorier är rökning. Och då det gäller alla typer av sjukdomsorsaker som leder till döden kommer rökningen på andra plats. På första plats kommer mättat fett i maten, speciellt animaliskt fett. På tredje plats kommer lösaktigt sexuellt leverne. Detta sprider könsjukdomar av olika slag och sänker immunförsvaret. Speciellt homosexuella aktiviteter av ett antal olika slag får detta till följd, pga av att bakterier får möjlighet att tränga in på platser de inte normalt skall finnas på, detsamma gäller sädesvätska som på felaktiga platser får möjlighet att anstränga och försvaga immunförsvaret.

Medellivslängden hos olika grupper i USA

Djupt troende	89
Giftna kvinnor	86
Giftna män	80
Änkor	79
Änkemän	77
Ensamstående kvinnor	72
Ensamstående män	68
Skilda kvinnor	66
Skilda män	64
Homosexuella kvinnor, utan aids	45
Homosexuella män, utan aids	44
Homosexuella kvinnor, med aids	42
Homosexuella män, med aids	39

Mening med livet

Från sin tid som psykiater vet han att den övervägande delen depressioner

har sin orsak i att människor upplever livet meningslöst. De ser inte att deras liv har någon mening, de har ingen uppgift i livet. Som profan psykiater fick han inte peka på att Jesus Kristus kunde ge människors liv mening och att Han hade en uppgift i livet för dem. Och han kunde inte föra dem till tro på Kristus i sitt arbete som psykiater. Men han ansträngde sig att ge dessa människor en kortsiktig mening med sina liv. Om man fick en deprimerad människa tillräckligt intresserad av att gå på en kurs eller intressera sig för något, som kanske kunde utvecklas till en hobby eller liknande, fick många människor en mening i sitt liv med denna sysselsättning, så att de kände en anledning att gå upp på morgonen och bygga upp ett någorlunda regelbundet liv. Det fick dem att överleva för stunden. Hur mycket större tillfredsställelse ger det inte, då man funnit meningen i livet, inte bara för den del som levs här på jorden, utan för hela evigheten, i Jesus Kristus. Och hur meningsfullt blir inte livet, då man vet att man i Kristus har en viktig uppgift, här och nu, för Kristus och för sina medmänniskor. Detta är en orsak till att djupt troende människor lever längre och varför gifta människor lever längre. Man har funnit en mening med livet, i gemenskap med Gud och med andra människor. Är man ogift, vilket ju också många är, är det viktigt att odla en gemenskap med andra människor som får betyda mycket för en och bli en del av meningen med livet.

Evolutionen säger att livet inte har något syfte, ändamål eller mening. Tiden, slumpen och urvalet är orsakerna till att vi är här. Människan är en "lycklig olyckshändelse". Meningen med livet, den får vi själva hitta på, säger evolutionsföreträdare.

Evolutionen lär ut att målet med mitt liv är att vinna över dig. Kristendomen däremot säger att syftet med mitt liv är att hjälpa dig. Evolutionsteorin har haft en djupgående negativ effekt på psykologin, och har det fortfarande, kanske i många fall i dag på ännu starkare sätt, då man idag blandar in evolutionistiska resonemang i snart sagt alla sammanhang man bara kan.

Man skulle tillspetsat och lite vul-

Visst vill du att fler ska upptäcka Genesis!

Värva nya prenumeranter och vinn fina bokpremier!

Tänk vilken betydelse det skulle ha för tidningen och föreningen Genesis om alla kunde värva en ny prenumerant var!

FÖR DIG SOM INTE NOJER DIG MED EN NY PRENUMERANT INFÖR I DENNA PREMIE-STEGE:

- 1 ny prenumerant = Hans händers verk / Harold W. Clark
- 3 nya prenumeranter = Livets uppkomst / Mats Molén
- 6 nya prenumeranter = Hallmarks of Design / Stuart Burgess
- 10 nya prenumeranter = Vårt Ursprung, Ny uppl / Mats Molén

Kampanjen pågår fram till sista februari 2001.

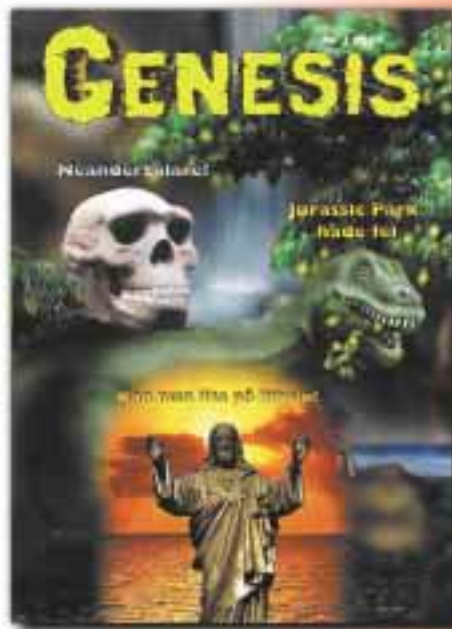
Personer som betalar prenumeration både för år 2000 och år 2001 räknas som två värvingar. Både student- och ordinarie prenumerationer räknas. Man får dock inte värva sig själv. Vid fler än 10 prenumerationer adderas böcker till, men upp till 10 klättrar man på stegen.

Tag vanliga, tomma inbetalningskort och i den vänstra meddelande-rutan skriver du "Jag som värvat:" följt av namn och adress. Glöm inte att fylla i föreningens postgiro-nummer 29 55 88-8, och självklart också namn och adress på den du värvat i avsändarfälten.

PRENUMERATIONSPRIS 2000: 120,- (STUD: 90,-); 2001 ->: 130,- (STUD: 95,-)
(FÖR DE ÖVRIGA NORDISKA LÄNDERNA/LÄNDERNA SE SID 31)

Du har alltså fram till sista februari på dig att få så många intresserade som möjligt. Lycka till!

Tänk på att Genesis är den enda tidningen på svenska som skriver om den oerhört fundamentala skapelsefrågan!

gärt kunna sammanfatta den evolutionära livsfilosofin på följande sätt: Lev och njut och skit i andra, imorgon skall du dö. I motsats till detta är det kristna budskapet att Kristus har gett dig en mening med livet och en uppgift som räcker i evighet. Den meningen och uppgiften fullkomnas i gemenskap med Gud och andra människor där man tänker mer på andra än på sig själv. Och då njuter man verkligen av livet och det goda det ger.

Mikrobiologin tar död på Darwinismen

– Det är mikrobiologin som definitivt kommer att detronisera darwinismen, säger Bergman.

Aminosyror kan uppstå spontant,

men inte i den rätta sammansättningen som finns i levande varelser. Det finns 100 000 olika proteiner (komplicerade föreningar av olika aminosyror) i människan. En miljon olika arter av djur är kända. Det kanske finns 10 miljoner. Det kan alltså finnas 100 miljoner olika proteiner. Lågt räknat skulle man kunna spekulera om att det skulle behövas 1000 utvecklingssteg för varje protein. Det betyder 100 miljarder mellanformer av proteiner. Ingen har någonsin påvisat något enda protein som skulle kunna vara en mellanform. Proteiner är inte de enda makromolekyler (jättemolekyler) som skulle ha utvecklats. Fetterna är andra, plus flera andra.

Makroevolutionens drivkraft

Vad är den påstådda drivkraften i den förmenta makroevolutionen, dvs den ständiga tillkomsten av nya djurgrupper, från den ursprungliga molekylen till människan. Denna drivkraft påstås bestå av två viktiga delar:

1. Mutationer.
2. Naturligt urval.

Naturligt urval, om man tolkar uttrycket välvilligt, är det ingen som förnekar, inte heller skapelsetroende. Naturligt urval, kan man säga, är naturens avelsmetod för att grupper av djur ska kunna anpassa sig till och överleva i olika livsbetingelser. Man får varianter av djurgruppen. Då en variant avlägsnat sig i utseende tillräckligt mycket kan den av oss människor t o m klassificeras som en egen art. Men det är fortfarande ett djur som tillhör samma djurgrupp det gjorde från början. Denna företeelse kallas också mikroevolution.

Mutationer

Det är mutationerna man skall koncentrera sig på och skärskåda som skapelsetroende. Och det har Jerry Bergman gjort. Alla håller med om att nästan alla mutationer är direkt dödliga, skadliga eller neutrala i förhållande till överlevnadsvärdet för individen.

Varför är då nästan alla mutationer, förändringar i arvsanlagen, generna, inte positiva? Ett svar på detta är att många mutationer sker i biokemiska processvägar, inte bara i själva receptet för en aminosyra. Det som då händer är bl a att det sker en förändring i receptet på hur olika aminosyror sätts ihop med varandra till olika proteiner. Resultatet blir ett protein som inte passar in i kroppsprocessen eller det ämne som skall produceras. En sådan påverkan på en biokemisk processväg påverkar inte bara en enskild gen eller ett ämne. Det påverkar flera olika ämnen, eftersom olika ämnen kommer till med hjälp av samma processvägar, eller delvis samma processvägar.

Det är också på detta sätt som mediciner verkar, de dämpar, förhindrar eller stimulerar olika processvägar. Det är också därför mediciner alltid har bieffekter, därför att det alltid är flera olika processer som påverkas av en och samma processväg.

Naturläkemedel

Min egen reflektion i detta sammanhang är att s k naturläkemedel sannolikt inte har de biverkningar som s k skolmediciner ofta har pga att inte bara det aktuella verksamma ämnet finns närvarande i en verksamt växt. Det finns också närvarande andra ämnen som har en dämpande effekt på de biverkningar som det första ämnet har. Detta är en trolig spekulering, som om den är sann, inte är en förutsägelse från ett evolutionistiskt perspektiv, utan från ett kreationistiskt. Skaparen har skapat växterna också med tanke på att de ska fungera på detta sätt i vår kropp, som läkande livsuppehållare. Ur ett evolutionistiskt perspektiv skulle något sådant vara en fullständigt osannolik slump. S k naturläkemedel är med andra ord fullständigt osannolika ur ett evolutionistiskt perspektiv, men fullständigt naturliga och självklara för en skapelsetroende.

Finns det positiva mutationer?

Jerry Bergman har undersökt olika databaser med vetenskapliga artiklar, en med 11 miljoner artiklar. Vid en sökning med orden "fördelaktig" (beneficial) och "mutation(-er)" fick han knappt 300 träffar av de 11 miljoner artiklarna. Många av träffarna har kommit till bara pga av att dessa ord funnits med i artikeln. De kan ha funnits långt från varandra i artikeln och inte speciellt i sammansättningen "fördelaktig mutation". Han började sedan att gå igenom alla dessa knappt 300 artiklar. Nu är han nästan klar. Endast ett fåtal, kanske 5-6 st artiklar handlar om det han letade efter, gynnsamma, eller fördelaktiga mutationer. I samtliga dessa fall är mutationen gynnsam i en speciell situation, men negativ ur andra aspekter. Och inte minst viktigt, den har inte ökat överlevnadsvärdet för individen. Dessutom har mutationerna inte ökat informationsmängden i arvsanlaget.

Detta är mycket allvarligt för evolutionsteorin. Man kan alltså inte påvisa en enda på riktigt fördelaktig mutation, trots intensivt forskande under många årtionden. Man har m a o inte ett enda bevis för att själva kärnan i evolutionen ens har något material att arbeta med över huvud taget, för att driva utvecklingen framåt. Hur kan

man med så svag underbyggnad för sin teori påstå att evolutionen är lika väl bevisad som gravitationen, vilket en del forskare gjort. Detta är ytterst anmärkningsvärt.

En gen som undersökts ganska mycket kallas p53. Den finns i olika vävnader och i olika djur. Överallt där den finns sker s k punktmutationer bara i stort sett (70%) på 4-5 ställen av 300 möjliga. De kallas "hot spots". Men mutationer måste i stort sett ske lika mycket på alla ställen för att inte tänkta evolutionära förändringar (den "totala" förändringspotential evolutionister räknar med) av en gen ska bli ännu mer osannolika än de redan är.

Mutationerna går mot Thymin

Vad är det då som händer vid punktmutationer i gener. Jo, baserna i basparen som bygger upp DNA-kedjan förändras. Det finns fyra olika baser att spela med här. Thymin (T), Guanin (G), Cytocin (C) och Adenin (A). Av alla mutationsförändringar sker de allra flesta, 58%, så att slutprodukten av en basförändring blir T, 14% blir G, 23% blir C och 5% blir A. Man kan misstänka att detta skulle kunna innebära att anhopningen av T skulle bli allt större, allt eftersom evolutionen fortskrider. Nu är det inte så att man ser en massiv överrepresentation av T i arvsmassan. Det skulle heller inte vara så troligt eftersom man skulle kunna känna på sig att variationsmöjligheten för olika DNA-uppsättningar då blir så liten att bättre konkurrenskraftiga nya djurtyper och varianter inte kan erhållas med en kraftig överrepresentation av T. Men vad detta innebär är åtminstone, om nu man tänker sig in i en eventuell evolutionär möjlighet, att evolutionen måste ha ännu svårare att fungera, eftersom ännu fler mutationer än annars, i praktiken blir oanvändbara för att det naturliga urvalet ska kunna föra utvecklingen "framåt".

Dawkins dataprogram

Bergman beskrev den rekonstruktion av evolutionen som Richard Dawkins gjorde i sin bok "Den blinde urmakaren" med hjälp av ett egenhändigt konstruerat litet dataprogram. Från en fullständigt meningslös bokstavs-samling fick han genom dataprogrammet och slumpartade förändringar

Dawkins evolutionsdator i arbete

Den ursprungligt datagenererade ordföljden:

WDLMNL DTJBKWIRZREZLMQCO P

Efter 10 "generationer" såg den ut så här:

MDLDMNLSITJISWHRZREZ MECS P

Efter 20 "generationer" såg den ut så här:

MELDINLS IT ISWPRKE Z WECSL

Och efter 43 "generationer" var den framme:

METHINKS IT IS LIKE A WEASEL

Ett Shakespeare-citat ur Hamlet

av bokstäverna, redan efter 43 "generationer" fram en strof ur Shakespeare: "Methinks it is like a weasel". Det är lätt att avvisa detta exempel som en riktig beskrivning på evolutionen med hjälp av mutationer:

1. Inga positiva mutationer finns belagda, dvs alla mutationer är sannolikt skadliga eller neutrala, och är det trots allt inte så, är 99,99% det. Det finns inte en enda mutation belagd som skulle kunna vara tänkbar att användas av det naturliga urvalet för att åstadkomma ett ökat informationsinnehåll och därmed en bildning av nya djurgrupper. Man kan verkligen fråga sig om det finns några sådana mutationer över huvud taget.
2. Evolutionen sägs vara slumpartad. Den kan då som dataprogrammet inte spara en bokstav då denna blivit den önskade. Det skulle aldrig ske så i naturen. Evolutionen har inget mönster att gå efter och skulle inte stanna då den önskade mutationen uppnåtts. Förändringarna skulle fortsätta även då en önskad bokstav erhållits på en viss plats.
3. Mutationerna sker inte likformigt överallt, utan nästan enbart på ett fåtal ställen. De flesta ställena förblir ur praktisk synvinkel för det naturliga urvalet oförändrade.
4. Mutationer följer ofta vissa mönster, så alla möjliga olika typer av mutationer sker inte,

utan företrädesvis ett fåtal typer på varje speciellt ställe. "Önskade" mutationer förekommer helt enkelt inte på de ställen man skulle kunna önska.

5. Så kallade återmutationer tillbaka till ursprungstypen förekommer inte sällan.

Kunskapens konsekvenser

Ju mer kunskapen växer ju mer osannolik blir evolutionen. Den påstådda redan bevisade sanningen av evolutionens faktum avlägsnar sig alltmer från verklighetens värld. Det enda realistiska alternativet av att den skapade världen finns mitt framför våra ögon, mitt ibland oss, är att det finns en Skapare.

Noter

- ¹ Molén, Gunnel, *Forskare i USA dömda efter evolutionistisk måttstock*, Genesis, 1995, 1:13-14.
- ² Molén, Gunnel, *Darwins kvinnoösyn*, Genesis, 1994, 4:25.
Molén, Gunnel, *Ota Benga, pygmen på zoo*, Genesis, 1994, 3:19-21.
Nilsson, Priscilla, *Den australiska människoslakten*, Genesis, 1994, 3:22.
- ³ Bergman, Jerry, and Howe, George, *"Vestigial Organs" Are Fully Functional*, Creation Research Society Books, 1990.
Annala, Vesa, *Rudimentära organ*, Genesis, 1990, 4:19-22.
Bergman, Jerry, *Fyra klassiska argument för evolution*, Genesis, 1996: 28-30.
- ⁴ Koenig, Harold G., *Is Religion Good for Your Health? The Effects of Religion on Physical and Mental Health*, *The Haworth Pastoral Press*, An Imprint of The Haworth Press Inc., New York, London.
- ⁵ Cameron, Paul, Cameron, Kirk and Playfair, William L., *Does Homosexual Activity Shorten Life?*, *Psychological Reports*, 1998, 83:847-866. □

Specialerbjudande under resten av 2000

Köp de fyra senaste årgångarna, 1996, 1997, 1998 och 1999 för det fantastiska priset av 250:- och skaffa dig ett bibliotek av fakta för att hjälpa dig i din tro då du förstår att fakta står på din och Bibelns sida. Sätt in 250:- på pg 295588-8 till Genesis och skriv 4 årgångar på talongen.

Visst kan man lita på Bibeln!

ERIK ÖSTERLUND

Under den här rubriken behandlades i förra numret av Genesis några påstådda felaktigheter i Bibeln. Grundläggande fakta om Bibeln diskuterades, hur enastående trovärdig den är som historiskt dokument och vanliga fel hos de ”fel” den påstås innehålla. Om du hamnar i en diskussion ta dig då an en sak i taget tills den är utredd. Läs gärna igenom artikeln i förra numret av Genesis igen.

I förra numret av Genesis tog jag upp två saker som brukar anföras för att påstå att man inte kan lita på Bibeln. I detta nummer tar jag upp ytterligare två. Kan man se Gud eller kan man inte? Varför finns det två olika släkttavlor för Jesus i Bibeln? Är inte det motsäggande?

samtalade som människor brukar göra ansikte mot ansikte. Enligt Apostlagärningarna 7:38 var det en ängel Moses pratade med. Också då Gud pratade med honom i den brinnande busken enligt Apg 7:30.

Abraham talade med Herren om Sodom och Gomorra i 1 Mos 18.

Strax innan förklarades att Herren uppanbarade sig för Abraham genom tre män som det uttrycktes, sannolikt änglar.

Det är egentligen inte så konstigt att man som människa inte kan se Gud och leva, då Gud är ande, Joh 4:24. Med sina ögon kan man inte se in i

Kan man se Gud eller kan man det inte?

Ingen kan se Gud och leva står det i 2 Mos 33:20. Ingen har sett Gud, men den ende Sonen, själv Gud och alltid nära Fadern har förklarat honom för oss, kan vi läsa i Johannes evangelium 1:18.

Men i Gamla testamentet finns det flera ställen som talar om att man såg Gud. I 1 Mos 32:30 namngav Jakob en plats Penuel, ”ty”, sade han, ”jag såg Gud ansikte mot ansikte men ändå skonades mitt liv”. 2 Mos 33:11: Och Herren talade till Mose ansikte mot ansikte, som en människa talar till en annan. Sedan gick Mose tillbaka till lägret,...

Om man ger sig tid att tänka efter lite, hur man uttrycker sig, också i vårt språk, förstår man att detta egentligen inte alls är något problem. En författare visar sig genom sina böcker, en konstnär genom sin konst. Gud gör sig också synlig genom sin skapelse på olika sätt. Hans änglar är hans budbärare och ”synliggör” honom på olika sätt. Vid ett tillfälle talas det om att Mose talade med Gud ansikte mot ansikte. Förklaringen finns direkt. De

Gud talade med Mose som en människa med en annan människa, på ett förtroligt och nära sätt. Jakob såg Gud på ett nära sätt då han kämpade med honom vid Penuel. (Ill: Doré)

andevärlden hur som helst. Ögonen är gjorda för att registrera elektromagnetiska vågor, ljus, i den här fysiska världen vi lever i. Krångligare än så behöver det inte vara. Våra fysiska ögon begränsar oss från att se Gud på ett fullkomligt sätt i den andliga världen. För att se på riktigt i den andliga världen måste man dö från den här världen. Det mest fullkomliga synliggörandet av Gud i den här världen har naturligtvis skett genom hans människoblivande i Jesus Kristus.

Två släkttavlor för Jesus?

Det kan verka förvirrande vid första anblicken, att det finns två släkttavlor för Jesus. Men egentligen är inte det så konstigt. Matteus, vars evangelium antränger sig att visa att Jesus uppfyller de judiska kraven för Messias återger den helt manliga stamtavlan via Josef, så som den judiska traditionen krävde. Men Maria måste också vara av Davids hus, dvs i rakt nedstigande led på faderssidan släkt med kung David, annars skulle Jesus inte vara Davids son. Därför är det inte så konstigt att också Marias släkttavla anges någonstans. Att Maria dessutom är släkt med Elisabeth, Johannes mor, trots att Elisabeth räknades till leviterna, betyder att de hade en gemensam släkting i sin fullständiga stamtavla, som antingen var levit eller av Davids hus, men inte i rakt nedstigande led hos både Elisabeth och Maria.

Lukas 3:23 kan nog vara lite svår att översätta tillräckligt tydligt och sätta kommatecknen rätt. Från grekiskan ord för ord blir det ungefär: " ...Jesus..., som antogs vara son av Josef, son av Eli, son av Mattat, son av Levi," osv. Ursprungligen fanns det inga skiljetecken i grekiskan och för att rätt förstå denna stamtavla skall det inte vara ett komma efter ordet "vara" i uttrycket "antogs vara son av Josef". Så översätter t ex Revised Standard Version (RSV), en engelsk översättning.

En "son" i Bibeln är inte alltid en direkt son, utan kan också vara en avkomling. Ja, det kan t o m vara ett helt folk. Det ser man i stamtavlorna i början av Gamla Testamentet. Liksom en fader inte bara kan vara en direkt fader utan även en anfader.

Eftersom Josef inte var Jesu biolo-

giska far beskrev Lukas det på så sätt att Josef antogs vara far till Jesus av många, men Jesus var dock avkomling till Eli, genom Maria.

Lukas visar alltså genom denna stamtavla att Jesus verkligen var

Davids son genom sin mänskliga härstamning, genom Maria. Och att han också var Adams son, sann människa, och Guds son, också genom människosläktet. □

Den Förhistoriska Världen

Erbjuder föreningar, klubbar och enskilda personer ett givande samarbete.

Föreningen kan tillsammans med sina medlemmar få en säker regelbunden intäkt. Medlemmarna/Du behöver inte arbeta, baka, sälja, bära, dela ut reklam, passa tider... utan kan "sponsra" sin förening genom att göra det de ändå alltid gör varenda dag!

TALAR I TELEFONEN!

Enkelt: Medlemmarna gör ett aktivt förval via klubben med en av Sveriges mest prisvärda telefonoperatörer och för varje samtal får klubben en procentuell ersättning! Räkneexempel: 400 medlemmar ringer för 400 kr i månaden. 160 000 kr faktureras totalt och klubben får 8% av det fakturerade beloppet till sin verksamhet!

12 800 VARJE MÅNAD!! – 153 600 kr PER ÅR!

Du själv sparar ca 500 - 1000 kr per år! Då går 150 kr till museet.

Tycker Du att detta verkar intressant så kontakta då snarast Den Förhistoriska Världen. Intresset är av förklarliga skäl stort. Tala med

Mats Molén 090/138466 – E post: mats.molen@swipnet.se

Vill Du nå 12 000 människor i sommar?

Norra Europas största mässa i Umeå 4-12 aug, igen!
Förra gången hade vi fullt hus hela tiden!!! (Det kom ca 130 000 besökare till mässan, och vi nådde knappt 10 % med information om ursprungsfrågorna.)

Vi kunde dock inte ta hand om alla besökare, eftersom de flesta som jobbade åt oss inte kunde mycket om vår förening och ursprungsfrågorna (förutom lite om evolutionsteorin...).

Vågar Du satsa på att komma hit och hjälpa till? Vi kan fixa husrum (och eventuellt något mer om det behövs).

Vi behöver hjälp av arbetsledare/medhjälpare hela sommaren (välj tid själv), samt extra hjälp att ställa i ordning NOLIA ca 28/7-3/8, under NOLIA 4-12/8, samt hjälp att städa undan från NOLIA den 12-13/8.

*Om Du vill bidra med något: Skriv/maila/ring till
Den Förhistoriska Världen, Box 3100, 903 03 Umeå.
Tel 090/138466. – E-mail: mats.molen@swipnet.se,
Anmälda, ännu så länge: 2 personer.*

Skapelsetron och skolan – personliga möten

VESA ANNALA

Som en del av Genesis läsare vet brukar jag då och då åka till skolor (främst gymnasieskolor) för att prata om skapelsetron och utvecklingsläran. Jag vill här ge en liten inblick i hur mina besök till skolor brukar gå till och vad jag tar upp inför eleverna och vilken sorts respons jag får efteråt.

Hur kommer jag i kontakt med skolor?

Oftast kontaktas jag antingen av en enskild elev eller av en (kristen) elevorganisation. I några fall har lärare tagit kontakt med mig och bitt mig komma. Men som sagt kommer de flesta inbjudningarna från elever. Själv ”marknadsför” jag mig själv genom att skriva (oftast) till lärare i religionsämnen och erbjuder mig att komma (NO-lärare avfärdar nästan som regel alla erbjudanden att komma till deras klasser).

När elever har tagit en första preliminär kontakt med mig, tar de sedan upp frågan i sin skola. Nästan varje gång, när de har tagit kontakt med de ansvariga i skolan, får jag höra hur misstänksam man är gentemot skapelsetroende, som definitionsmässigt stämplas som fundamentalister i ordets negativa betydelse. Tydligt är det någon sorts ”fundamentalistskräck” som de ansvariga lärarna/ rektorerna upplever. Massmedierna har lyckats väl i sin propaganda! (Som parentes kan jag nämna t ex hur Peter Baum nyligen i Riksradios P1 (i kulturkvarten) likställde bibelfundamentalister med skinheads! Och vem vill släppa in skinheads och liknande marginaliserade grupper i samhället i klassrummet!).

Varje gång man hör hur elever får kämpa för att jag får komma till deras skola blir man påmind om att vi är indragna i en konflikt mellan två världsförklaringar, den kristna och den materialistiska (evolutionistiska). Det är en utmaning för oss i Föreningen GENESIS att stå vid dessa modiga

Det är angeläget att skolan får en allsidig belysning av ursprungsfrågorna. Vi behöver hjälpa både lärare och elever att åka sin kunskap både om evolutionsteorin och skapelsetron. (Foto: Erik Österlund.)

ungdomars sida och hjälpa dem i syfte att förbereda icke-troende ungdomars sinne för evangeliet genom att först peka ut utvecklingslärans falska grunder samt visa skapelsetrons överlägsenhet som världsbild och världsförklaring.

Hur går det till i klassen?

Jag brukar börja med att presentera mig själv som en f d agnostiker/ateist men numera kristen, en som har bytt läger. Jag säger några ord om intellektuell ärlighet relaterad till ens världsbild och världsförklaring och några ord om Föreningen Genesis och skapelsetron i stort. Efter denna inledning går jag över till själva ämnet genom att göra en jämförelse mellan utvecklingsläran och skapelsetron (med hjälp av overhead).

Syftet med denna jämförelse är att rekapitulera vad utvecklingsläran är samt presentera skapelsetron. Det andra syftet är att visa för elever att jag själv vet vad utvecklingsläran är för något. Jag brukar också fråga elever om jag verkligen har presenterat utvecklingsläran korrekt.

En viktig del av min presentation handlar om vetenskap, vad den är och vad den inte är. Efter detta går jag över till mitt huvudämne: skapelsetron och utvecklingslära. Då frågar jag om någon i klassen har läst Darwins bok ”Om arternas uppkomst”. Eftersom det förväntade svaret är ett nej, presenterar jag Darwins idé om den stegvisa utvecklingen med hjälp av den figur som finns i hans bok. Sedan tar jag upp de två områden där Darwin själv säger

att man kan kritisera honom. Jag gör detta eftersom ingen i klassen vet att Darwin faktiskt säger hur man kan kritisera honom. (Detta vet naturligtvis inte de flesta lärarna heller!) Jag visar hur fakta i naturen motsäger (falsifierar) den klassiska darwinismen. Jag förklarar också för elever hur uttrycket "naturligt urval" är vetenskapsfilosofiskt motsägelsefullt (i den betydelse Darwin gav det) och därför i grund och botten en tom idé (åter i darwinistisk mening).

Till sist pratar jag om skapelsetron. Jag säger några ord om livets uppkomst. Jag försöker få eleverna att förstå vilket komplicerat fenomen som livet är. Med hjälp av OH-bilder visar jag livets historia på jorden och pekar ut grundformernas genetiska isolering från varandra och den katastrofala död organismerna har gått till mötes. Här talar jag naturligtvis om syndafloden och säger några ord om istiden som bäst kan förklaras utifrån syndafloden.

Frågestund

Efter presentationen ger jag tillfälle för frågor. Naturligtvis har eleverna haft möjlighet att avbryta presentationen om något har blivit oklart eller man har velat ställa någon fråga.

Reaktioner

Reaktioner jag har fått är bara positiva. Elever (de kristna) har skrivit/ringt och berättat hur deras icke-troende kompisar har reagerat (bl a genom att ställa besvärande frågor till läraren under senare lektioner) eller blivit lite "förvirrade" (tydligt har deras övertygelse om evolutionens sanning inte alls varit så bergsäker som de hade föreställt sig). Lärare som har varit skeptiska har kommit efteråt till mig och uttryckt sin uppskattning för det jag har sagt. Mycket av förutfattade meningar om vad skapelsetron är försvinner när elever/lärare får möta en livslevande skapelsetroende. Till saken hör naturligtvis att jag försöker behandla evolutionister med respekt. Många (säkerligen de flesta) av dem är uppriktiga i sin övertygelse att utvecklingsläran faktiskt är en sann beskrivning av universums och livets historia. De har aldrig fått en ärlig chans att välja mellan olika alternativ. Evolutionsteorins dominans i skolan

är inte så mycket en fråga om vetenskaplig bevisföring som en kulturellt dominerande världsförklaring som förespråkar naturalism och ateism.

Vem finansierar mina utgifter?

Trots det inledande motståndet mot mina besök brukar skolor ge ett litet arvode samt ersätta mina resor. Det har hänt några gånger att skolan har vägrat att ersätta mina kostnader, men när läraren i ämnet har varit och lyssnat på mig har han/hon lovat att försöka ordna en ersättning. Man har tydligen upplevt besöket så viktigt och givande att man har känt att det nästan är skolans moraliska skyldighet att ersätta mina kostnader. Skolan är ju till för att förmedla kunskaper, och de kunskaper jag har att komma med finns inte tillgängliga varken i läroböcker eller någon annanstans i skolans värld. Något enstaka besök har finansierats av någon församling eller jag har själv fått stå för kostnaderna.

En uppmuntran

Du som känner att du vill besöka

skolklasser gör det, *men skaffa dig först de nödvändiga kunskaper som behövs.* Ingenting skadar mera skapelsetrons och evangeliets sak än felaktigt iver förenad med okunnighet! Var alltid ödmjuk och erkänn din egen okunnighet där du verkligen *är* okunnig. Men var klar och övertygande där du vet att du *behärskar* din sak. Var redo för skeptiska och provocerande frågor. Tänk på varför du står inför klassen. Du är inte där för din egen skull utan för elevernas skull. Det är inte oss själva eller Föreningen GENESIS vi förkunnar. Att stå inför klassen är inte heller ett intellektuellt övningsfält där man försöker vinna en argumentering. Du står där därför att *Gud* har kallat dig till att stå där som hans redskap i syfte att övertyga unga människor om Skaparens existens utgående ifrån det faktum att skapelsen existerar. Du är där för att peka på Guds uppehållande verksamhet i de skapade tingen. Du är där för att förbereda marken för evangeliet om Jesus Kristus, det gudomliga ORDET genom vilket allting som finns till har blivit till. □

VÅRT URSPRUNG?

Om universums, jordens och livets uppkomst samt historia
av Mats Molén

Snart är den efterfrågade reviderade upplagan här!

Du som bara har tillgång till de tre första upplagorna saknar mängder av nya fakta! (Se beskrivning i Genesis nr 2 2000.) Boken är dessutom uppdaterad med flera hundra nya referenser, exempelvis ca 110 referenser om biokemi i stället för ca 35 i upplaga tre (1991), varav flera från år 2000. Du kan vara säker på att det mesta av det allra senaste inom vetenskapen kommer med! Mycket fakta även för forskaren på sitt respektive område!

BESTÄLL NU!!!

VÅRT URSPRUNG?, CA 340 SIDOR, CA 260 KR.
Vid förhandsbetalning: Skickas mot 270 kr inklusive porto så fort boken tryckts (planerat till 14 december). Rabatt vid 3 ex 5% (780 kr), 5 ex 10% (1220 kr), 10 ex 20% (2150 kr).

LIVETS UPPKOMST, 64 SIDOR 59 KR PLUS PORTO.
(Denna bok är mest en kort sammanfattning av "Vårt ursprung?", för massspridning.) Vid förhandsbetalning: Skickas omgående med B-post mot 60 kr inklusive porto. 5 ex = 250 kr. 10 ex = 470 kr.

Vid efterhandsbetalningar tillkommer porto och expeditionsavgift med 10-30 kr per beställning. Betalning sker till Umeå FoU - Forskning om Ursprung, pg 814508-8. OBS! Glöm inte uppge namn och adress! (Ett alltför vanligt misstag...)

Vetenskaplig vardag och vetenskapliga revolutioner

KRISTER RENARD

Upplysningens syn på vetenskapens och logikens möjligheter ter sig idag en aning naiv. Den moderna fysiken har uppenbarat en värld full av skönhet men också av oerhörd komplexitet.

Då man studerar materiens innersta struktur, kan man många gånger fråga sig vad det egentligen är man studerar. Kanske ger oss våra försöksresultat mer information om våra experiment än om naturen som sådan. I den moderna kvantmekaniken, dvs teorin för atomära partiklar, visar sig t ex det undersökta objektet och den använda experimentuppställningen utgöra en odelbar helhet. Vid ett visst experiment uppför sig kanske en elektron som en partikel, medan den vid ett annat experiment i stället uppvisar vågegenskaper. Beroende på vilka frågor vi ställer till naturen, får vi således olika svar.

Gödels oavgörbarhetsats

1931 publicerade den österrikiske matematikern Kurt Gödel¹ ett arbete inom matematisk logik, vilket väckte oerhörd stor uppmärksamhet bland världens matematiker, och som kommit att få stort inflytande på många olika vetenskapliga och filosofiska områden. Det är ingen överdrift att påstå att Gödels slutsatser chockerade hela det matematisk-naturvetenskapliga etablissemangen. Hans upptäckt brukar kallas Gödels oavgörbarhetsats. Denna kan sammanfattas i följande två påståenden:

Inom varje logiskt system finns ett oändligt antal sanna påståenden som inte kan bevisas inom systemet. Logiken ger oss således inte tillgång till alla sanningar.

Det är omöjligt att med absolut säkerhet bevisa att logiken och därmed matematiken är motsägelsefri. Vi kan således aldrig med

Gödels oavgörbarhetsats

1. Inom varje logiskt system finns ett oändligt antal sanna påståenden som inte kan bevisas inom systemet. Logiken ger oss således inte tillgång till alla sanningar.
2. Det är omöjligt att med absolut säkerhet bevisa att logiken och därmed matematiken är motsägelsefri. Vi kan således aldrig med absolut visshet bevisa att matematiken är sann.

absolut visshet bevisa att matematiken är sann.

Man kan säga att Gödels sats en gång för alla vederlade upplysningsfilosofins övertro på logikens och förnuftets obegränsade möjligheter. Fysiker och vetenskapsteoretiker är i allmänhet väl medvetna om Gödels sats, medan biologer och beteendevetare ofta verkar helt omedvetna om dess existens. Detta avspeglar sig i att fysiker oftast uppvisar stor ödmjukhet och försiktighet då de drar slutsatser, medan biologer utan vidare kan komma med det absurda påståendet att t ex evolutionen (utvecklingen) utgör ett obestridligt faktum.

Positivismen

Utifrån den växande insikten om problemets svårighetsgrad har olika försök gjorts att precisera vad vetenskap är. Den starka positivismen, som hade sina direkta rötter i upplysningens tänkande

Verifierbarhetskriteriet

För att en teori skall kallas vetenskaplig, måste det vara möjligt att genom objektiva experiment verifiera (bekräfta) densamma.

och som växte fram under 1800-talet, var ett av de första försöken till en mer exakt vetenskapsdefinition. Grunden för positivismen var det starka verifierbarhetskriteriet, vilket lyder:

För att en teori skall få kallas vetenskaplig, måste det vara möjligt att genom objektiva experiment verifiera (bekräfta) densamma.

Enligt positivismen har endast det objektiva och vetenskapligt verifierbara någon verklig existens.

Allt annat är sekundära fenomen – pseudofenomen. I detta ljus reduceras människans medvetande, hennes sökande efter mening och hennes förmåga till självupppoffrande kärlek till icke-fenomen. Allt som gör människan till människa förnekas i detta perspektiv eller reduceras till atomära processer.

Positivismens stora svaghet är att verifierbarhetskriteriet självt inte går att verifiera objektiva. Detta kriterium är således, enligt positivismens egen definition, ett meningslöst påstående, som det inte finns någon anledning att ta på allvar.

Popper

För att försöka kringgå denna svaghet införde vetenskapsfilosofen Sir Karl Popper (1902-1994) – en av de verkligt stora tänkarna i modern tid – det så kallade falsifikationskriteriet.

För att en teori skall få kallas vetenskaplig, måste det vara möjligt att genom experiment "falsifiera" den, dvs det måste åtminstone i princip existera någon tänkbar observation, med vars hjälp teorin kan visas vara falsk (under förutsättning att

Falsifikationskriteriet

För att en teori skall kallas vetenskaplig, måste det vara möjligt att genom experiment "falsifiera" den, dvs det måste finnas i princip existerande objekt som observationer, med vars hjälp teorin kan visas vara falsk (under förutsättning att den är falsk).

den är falsk).

Vi kräver alltså att det finns åtminstone en observation eller ett experiment, för vilket ett visst utfall visar att teorin är falsk.

Vissa atomära partiklar, till exempel protonen och neutronen, anses idag vara uppbyggda av sex kvarkar. Protonen består enligt denna modell av tre stycken kvarkar. De atomära partiklarna karakteriseras bland annat genom sin elektriska laddning och sitt spinn. Protonen har till exempel laddningen +1 och spinn 1/2. Enligt kvarkmodellen kan inga partiklar existera med laddning -2 och spinn 0. Under lång tid letade fysikerna efter sådana så kallade "exotiska" partiklar, men ingen har någonsin hittats. Upptäckten av en enda sådan partikel skulle naturligtvis varit förödande för kvarkmodellen. Denna teori är därför en i Poppers mening falsifierbar teori.

Ett exempel på en icke-vetenskaplig teori är, enligt Popper, psykoanalysen. Han tar som exempel en psykoanalytisk teori som framlagts av en lärjunge till Freud vid namn Alfred Adler. Då Popper vid ett samtal 1919 med denne redogör för ett fall som inte alls verkade passa in i den Adlerska teorin, blir Adler inte alls ställd. Han hävdar i stället att fallet inte på något sätt motsäger den egna teorin och tillägger: "Det är bara att omtolka vissa fakta på ett lämpligt sätt". Adler anser sig ha rätt till detta, eftersom han har erfarenhet av tusentals fall! "Jaha", genmäler då Popper ironiskt, "då är det här det 1001:a fallet då!" Popper menar tydligen att om man går tillbaka ett fall i taget, och hela tiden resonerar som Adler gör, så kommer man till slut till Adlers första fall, som alltså inte bygger på någonting alls.

Observerar man inom Adlers teori någonting som tycks tala emot den samma, omtolkas man bara observationen på lämpligt sätt. Ingen observation av verkligheten kan således falsifiera teorin, och den är därför

vetenskaplig.²

Eftersom falsifikationskriteriet självt inte kan falsifieras, är även detta vetenskapligt och lider i stort sett av samma svaghet som verifikationskriteriet. Men i brist på någon fullständigt objektiv definition av vad vi menar med vetenskap, kan vi

ändå betrakta Poppers definition som ett användbart, om än ofullkomligt verktyg för att skilja mellan vetenskap och andra områden av mänskliga aktiviteter.³

Kontentan av Poppers vetenskapsmodell är att vi aldrig med visshet kan veta om en teori är sann. Hur många observationer som än bekräftat en teori kan när som helst en ny observation visa att denna måste modifieras eller kanske rent av överges. Det enda vi med visshet kan bevisa är, enligt falsifikationskriteriet, att en felaktig teori är falsk.

Paradigmteorin

En vetenskapssyn som fått stort inflytande i våra dagar är Kuhns så kallade paradigmteori. Den amerikanske vetenskapsteoretikern Thomas Kuhn kom under 1960-talet med en alternativ modell för det vetenskapliga tänkandet. Enligt honom så förekommer inom vetenskapen långa perioder av "normalvetenskap", där allt går sin gilla gång. Teorier förbättras och nya upptäckter inlemmas i den övergripande världsbilden. Grunden för Kuhns teori är paradigmets. Ett paradigm är inte en hypotes⁴ eller en teori utan ett sätt att betrakta världen på, en slags övergripande världsbild, som bestämmer vilka frågor som får ställas och vilka fakta som behöver insamlas. För att förklara observationer som direkt verkar tala mot paradigmets införs hjälphypoteser, eller också förnekas eller bortförklaras dessa observationer. Så småningom blir emellertid situationen ohållbar. Bortförklaringarna blir mer och mer onaturliga och till slut så får vi en vetenskaplig revolution, eller med Kuhns terminologi, ett paradigmskifte. Ett sätt att tänka och ett perspektiv på världen ersätts då med ett annat sätt att tänka och betrakta världen på.

Egentligen är det, enligt Kuhn,

omöjligt att falsifiera ett paradigm. Det går alltid att införa hjälphypoteser och tolkningar så att paradigmets kan behållas, oavsett vilka observationer som görs. Problemet är att på detta sätt så blir teorierna alltmer krystade, klumpiga och komplicerade. Det som till slut åstadkommer den vetenskapliga revolutionen är att man upptäcker

Paradigmteorin

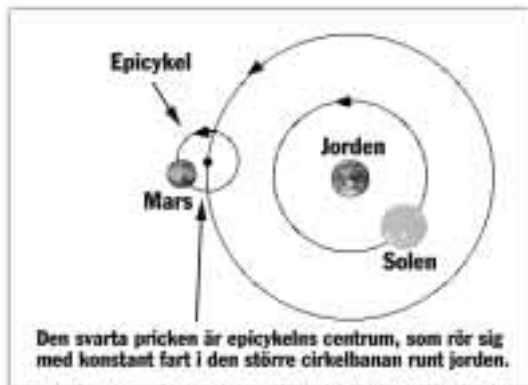
Ett paradigm är inte en hypotes eller en teori utan ett sätt att betrakta världen på, en slags övergripande världsbild, som bestämmer vilka frågor som får ställas och vilka fakta som behöver insamlas

att samma sak kan förklaras oerhört mycket enklare om man väljer ett helt nytt och annorlunda perspektiv.

Låt oss illustrera detta med ett enkelt och välkänt exempel, nämligen teorierna för vårt solsystem. Ända fram till 1600-talets början var den allmänt förhärskande modellen av universum, den så kallade geocentriska världsbilden (geos = jorden). Enligt denna utgjorde jorden universums medelpunkt, kring vilken alla himlakroppar – sol, måne, planeter och stjärnor – roterade i cirkelbanor. Denna världsbild hade sitt ursprung i den grekiska filosofin, men hade under medeltiden kommit att bli en del av den katolska kyrkans lära.⁵ Den geocentriska världsbilden utgjorde helt enkelt dåtidens astronomiska paradigm. Grunden för detta paradigm var inte observationer utan spekulationer. För grekerna, som var skickliga matematiker, så var cirkeln den perfekta kurvan. Eftersom allt ute i himlarymderna ansågs vara perfekt, så måste helt enkelt himlakropparna röra sig i cirklar. Att just jorden var universums centrum motiverades utifrån liknande filosofiska resonemang.

Problemet var att när man så småningom började mäta himlakropparnas rörelser på stjärnhimlen, så visade det sig att dessa rörelser inte gick att förklara utifrån enkla cirkelbanor, längs vilka planeter och stjärnor tänktes röra sig med konstant fart. Exempelvis så observerade man att planeterna ibland rörde sig "bakåt" på himlen, dvs i motsatt riktning mot sina normala rörelseriktningar. Detta brukar kallas att planeterna rör sig i retrograd led.

Med hjälp av epicykler kunde man förklara varför vissa planeter ibland syntes röra sig åt "fel" håll på himlen.

Eftersom man ville hålla fast vid att alla rörelser på himlavalvet måste vara cirklar, det var ju den perfekta kurvan, antog man nu att respektive planet rörde sig i en liten cirkelbana, vilken i sin tur rörde sig i en större cirkel runt jorden. Dessa sekundära, mindre cirklar fick namnet epicykler.

Denna kombination av två cirkelrörelser kunde nu förklara planeternas retrograda rörelse. Problemet var, att när man fick tillgång till noggrannare mätinstrument, så kunde inte heller denna teori förklara observationerna. Man tvingades därför att införa fler och fler epicykler. Planeterna tänktes röra sig längs epicykler som i sin tur rörde sig längs andra epicykler etc.⁶

Så småningom fann den polske astronomen Nikolaus Kopernikus vid mitten av 1500-talet att man kunde ersätta de flesta av epicyklerna, om man i stället för jorden antog att solen var universums centrum. Han fick dock inget större gehör för sina åsikter. Orsaken till att Kopernikus inte lyckades bli av med alla epicykler var att han, fortfarande fången i det grekiska tänkandet, envisades med att planetbanorna måste vara cirklar.

Det geocentriska paradigmet stod således fortfarande stadigt på sina fötter i början av 1600-talet. Den italienske fysikern Galileo Galilei hade vid denna tid lyckats bygga en kikare med vars hjälp han upptäckte Jupiters fyra ljusstarkaste månar. Han kunde med blotta ögat ser hur dessa kretsade kring Jupiter och inte kring Jorden. Detta ansåg han vara ett starkt argument mot tesen att alla himlakroppar kretsar kring jorden. När han lät dåtidens astronomer titta i sin kikare, valde de

inte helt oväntat att förneka vad de såg, så starkt var de fångna i sitt paradigm. När Horkey, en elev till den berömda astronomen Kepler, 1610 fick tillfälle att titta i Galileis teleskop, skrev han efteråt:

Jag sov varken dag eller natt den 24 och 25 april, utan testade Galileis teleskop på tusen olika sätt, både på saker här nere och de ovanför oss. Här nere fungerade

det underbart, men på himlavalvet bedrar det en; vissa fixstjärnor ses t ex som dubbla. Jag har som vittnen högt uppsatta män och ärade doktorer... och alla har medgivit, att instrumentet är bedrägligt... detta tystade Galilei, och den 26:e tidigt på morgonen gick han bedrövad, utan att ens tacka Magini för den utmärkta måltiden.⁷

Det är kanske överflödigt att påpeka att de stjärnor som syntes dubbla i kikaren var s k dubbelstjärnor. Dessa kan inte särskiljas med blotta ögat, men med hjälp av en vanlig fältkikare upplöses de lätt till två stjärnor.

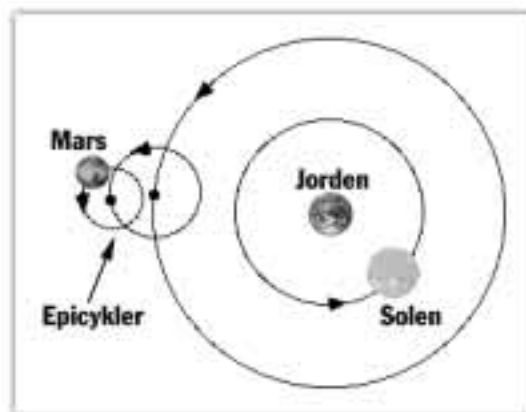
Exemplet ger oss en nyttig påminnelse om att vetenskapens så kallade objektivitet är en sanning med modifieringar, och att den i hög grad kan påverkas av vetenskapsmännens egen livsåskådning!

Till skillnad från Kopernikus, som publicerade sina idéer på latin och dessutom bara något år före sin död, så gav den stridbare Galilei ut en bok på italienska där han föreslog att solen var centrum i solsystemet. Detta brukar kallas den heliocentriska världsbilden (helios = sol) Läsaren känner säkert till hur katolska kyrkan kände sig hotad, vilket ledde till den berömda rätttegången mot Galilei, där han fick välja mellan kättarbålet eller att avsvärja sig sina idéer. Viss om att sanningen ändå skulle segra till slut, valde han att ta tillbaka sina teorier. Trots detta fick han husarrest resten av sitt liv!

Ofta tas denna process som ett exempel på hur vetenskapsfientlig kristendomen är. Det är då viktigt att komma ihåg, att de av kyrkans doktriner som hotades av Galileis teorier inte kom från Bibeln, utan från de gamla grekerna. Processen mellan

Galilei och katolska kyrkan var således inte en konfrontation mellan modern vetenskap och biblisk kristendom, utan en konflikt mellan modern vetenskap och grekisk filosofi. Den senare försvarad med näbbar och klor av dåtidens maktlystna, katolska kyrka.

Några årtionden senare gjorde Kepler sin banbrytande upptäckt, att planetbanorna i själva verket var ellipser (ovaler) och inte cirklar. Genom att anta att planeterna rör sig i ellipser

När mätinstrument och mätmetoder förfinades tvingades man lägga till fler och fler epicykler för att kunna bibehålla den geocentriska världsbilden.

med solen i ellipsens ena s k brännpunkt, slapp man alla de klumpiga epicyklerna, och fick en förklaring som står sig än idag. Kepler upptäckte också att planeternas exakta rörelser kunde förklaras och förutsägas med hjälp av tre, förhållandevis enkla lagar, vilka kort och gott brukar kallas Keplers lagar.

Orsaken till att jag ägnar så pass mycket utrymme åt detta exempel, är att det säger så mycket. Kuhn använde själv exemplet med solsystemet då han publicerade sin teori. Man ser här väldigt klart hur forskarna in i det längsta håller fast vid det gamla paradigmet. Trots att den geocentriska modellen blev mer och mer komplicerad allt eftersom noggrannare mätinstrument tvingade astronomerna att införa fler epicykler, var man ovillig att ändra sitt grundläggande perspektiv. Till slut blev detta dock ohållbart, och en vetenskaplig revolution inträffade.

Självklart är det inte enbart fel att hålla fast vid de etablerade teorierna. Skulle man överge det förhärskande paradigmet inom en vetenskaplig

disciplin så fort man gör en observation som inte kan förklaras inom paradigmet, fick ju forskarna aldrig någon arbetsro. Vetenskapen skulle då antagligen bli helt lamslagen och kaotisk, ungefär som den svenska skolan med alla dess läroplansförändringar. Det är emellertid viktigt att man inser hur vetenskapen fungerar, så att man inte låter det paradigmet som för tillfället gäller, upphöjas till någon absolut sanning.

Det är lätt att skratta åt astronomerna som förnekade vad de såg i Galileis kikare, när man sitter med facit i hand. Något som är säkert, är dock att vi ofta är lika låsta i våra paradigmer, som man var på 1600-talet. Det är ingen tvekan om att ett av vår tids allra starkaste paradigmer är evolutionsparadigmet. Enligt detta har allt som existerar – universum, livet och arterna – uppstått och utvecklats genom en kombination av slump och naturlagar. De observationer som inte verkar stämma överens med evolutionsparadigmet förnekas eller omtolkas och den som vågar kritisera den ”heliga evolutionen” betraktas som galen eller okunnig. Tomas Kuhn skriver i boken *De vetenskapliga revolutionernas struktur*, Thales, 1992, sid 32:

... vare sig den [vetenskapliga verksamheten] görs historiskt eller i det moderna laboratoriet, förefaller denna verksamhet vara ett försök att tvinga in naturen i den redan färdiga och relativt fasta form som paradigmet utgör.

Problemet med att blanda ihop filosofiska modeller – t ex den materialistiska filosofin enligt vilken inget kan existera som inte förnuftet kan förstå – med vetenskap, är att vetenskapen då tenderar att bli verkligare än verkligheten själv.

Noter

- 1 | "Über Formal Unentscheidbare Sätze der Principia Mathematica und Verwandter Systeme" i Monatshefte für Mathematik und Physik, nr 38 (1931) sid 173-198.
- 2 | Exemplet hämtat ur Poppers bok *Conjectures and Refutations* från 1972.
- 3 | Resonemanget handlar framför allt om naturvetenskap. När det gäller beteendevetenskap finns andra accepterade vetenskapskriterier, t ex den sk hermeneutiken.
- 4 | En hypotes är en slags förteori, ett antagande om den fysiska verkligheten. När en hypotes bekräftats genom experiment övergår den så

småningom till en teori. En teori å sin sida kan betraktas som en modell av verkligheten. Den är således inte lika med verkligheten själv, utan utgör ett perspektiv på verkligheten, en tolkning av fakta. Det är mycket viktigt att skilja mellan fakta och teori. Många gånger kan samma fakta tolkas med hjälp av olika teorier.

- 5 | Orsaken till detta var att man under medeltiden inom kyrkan försökte bygga upp en doktrin som var logiskt oantastlig. De teologer som sysslade med detta kallades skolastiker. Man utgick i sitt arbete från den grekiska logiken. Studierna av grekisk filosofi ledde emellertid till att man också mer eller mindre

medvetet assimilerade andra delar av det grekiska tänkandet, och då bl a den geocentriska världsbilden. Ingenstans i Bibeln finns omnämnt att jorden skulle vara universums centrum.

- 6 | För den matematiskt kunnige läsaren kan nämnas att epicyklerna kan betraktas som termerna i en Fourierserieutveckling. Genom att lägga till fler och fler termer i en sådan serie kan man beskriva varje periodisk rörelse, oavsett hur komplicerad denna är.
- 7 | Citerat ur *Against Method* av vetenskapsfilosofen Paul K Feyerabend. □

Julklappstips!!

Till andra eller till dig själv...

Nyinkomna böcker att glädjas åt när läslusten faller på!

	<p>William Dembski grundläggande bok om det nya konceptet Intelligent Design. Undertiteln är "The bridge between science & theology". Är det något alla kristna borde kunna enas om så är det just detta: Det måste finnas en Intelligens bakom livet som det ser ut idag. Dembski är ett av de allra mest tongivande namnen i den växande Intelligent Design-Rörelsen.</p>	<p>InteVarsity Press Inbunden 312 sidor 280 kr</p>
	<p>1996 kom Michael Behe bok Darwin's Black Box. Titeln syftar på cellen, som på Darwins tid var som en ökad svart låda, och allmänt ansågs ganska okomplicerad. Idag framstår den levande cellen som den mest komplexa kemiska fabriken man kan tänka sig, och fortfarande är det mycket vi inte förstår. Att mycket måste finnas samtidigt för allt kunna fungera, "icke-reducerbar komplexitet" är ett av bokens huvudbudskap.</p>	<p>Simon & Schuster Pocket 307 sidor 150 kr</p>
	<p>Många uttalar sig vitt och brett om vad Darwin skrev, utan att egentligen själv läst hans banbrytande bok The Origin Of Species. Läs själv, och begrund!</p> <p>Detta är grundtexten till den allra första utgåvan 1859. I ett tillägg finns den ordlista Darwin utarbetade till den sjätte utgåvan.</p>	<p>Wordsworth Pocket 392 sidor 100 kr</p>
	<p>Stuart Burgess gjorde ett mycket uppskattat framträdande på den europeiska skapelsekonferensen i England i augusti i år, och har doktorerat och föreläser om ingenjördesign. Att design är uppenbart från allt från knäleder, fåglars flygförmåga till kvinnors skönhet (!) är några argument Burgess framför med övertygande skärpa i Hailmarks of Design.</p>	<p>DayOne Publications Pocket 200 sidor 120 kr</p>
	<p>Det är inte bara kristna som arbetar med skapelsefrågan! Lee Spetner har doktorerat i fysik, är jude och är sedan 1970 bosatt i Israel. Författaren har sedan 1964 varit intresserad av frågan om evolutionsteorin, och understöjer till Not By Chance! är "Shattering the modern theory of evolution". Bl a lär Richard Dawkins berättigad kritik på sin bok "The blind watchmaker".</p>	<p>The Judaica Press Pocket 272 sidor 220 kr</p>
	<p>Ken Ham är direktor för den växande Skapelseorganisationen Answers In Genesis. Han tar i boken Creation evangelism for the new millennium fasta på att en sund förkunnskap om skapelsen och Skaparen är ett väsentligt redskap i en modern evangelisation. Ham är en mycket omtyckt talare, och har dagliga radioprogram i USA.</p>	<p>Master Books Pocket 176 sidor 120 kr</p>

Beställes från vårt bokbord på den nya e-postadressen: bokbord@genesis-rus.se
Fins boken i lager kommer den inom 2 veckor – får vi beställa den tar det längre tid.
Vi hör dock alltid av oss så fort som möjligt!

Lärobok om skapelse och evolution

VESA ANNALA

Föreningen Genesis arbetar med att ge ut en lärobok i skapelse och evolution. Vesa Annala arbetar med att ta fram grundmanuskriptet. Materialet är så viktigt att vi vill att Genesis läsare ska få ta del av en del av materialet. Här nedan följer inledningen till boken.

Red

Inledningen

Det är över tre hundra år sedan Isaac Newton skrev sitt berömda verk *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica* (1687). Boken kom att ha ett bestående inflytande över den moderna naturvetenskapen. Världen kunde beskrivas mycket exakt med hjälp av naturlagar. Vad som är mindre känt är att Newton hade ett specifikt syfte med sin bok. Den kunde användas till att bemöta ateism och stärka tron på Gud. I ett brev daterat den 10 december 1692 skriver Newton:

”När jag skrev min avhandling om vårt system hade jag min blick riktad på sådana principer som skulle kunna användas med tanke på människans tro på Gud, och ingenting kan glädja mig mer än att finna deras användbarhet för detta syfte.”¹

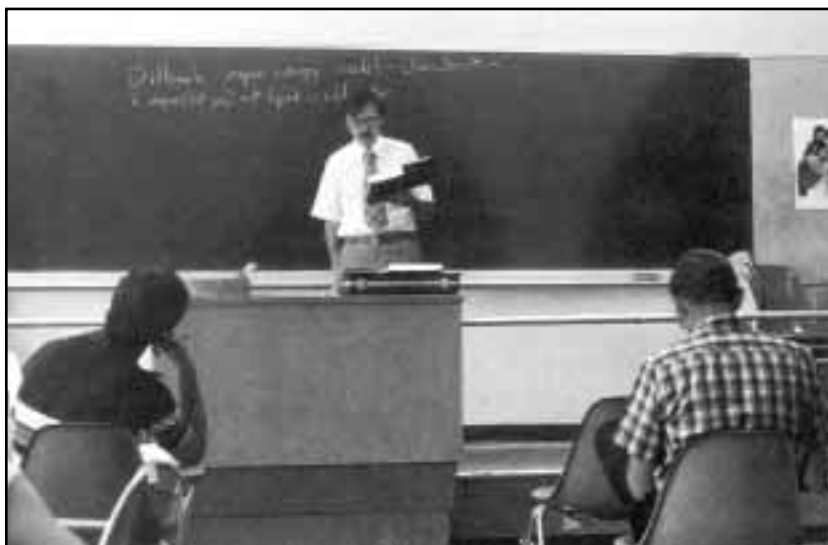
För Newton var vetenskapen – ”en Te Deum – en lovprisning, en demonstration av Guds verks under.”² Gud är den stora ingenjören som med förnuft har skapat och upprätthåller kosmos.

Samtida med Newton – och nästan lika berömd – var en annan engelsk naturalist, John Ray. 1701 kom hans bok *Wisdom of God Manifested in the Works of Creation*. Boken följer den newtonska avsikten: att demonstrera Guds vishet i de skapade ting.

Exakt hundra år senare (1801) utkom William Paleys berömda bok

Natural Theology; or, Evidence of the Existence and Attributes of the Deity Collected from the Appearances of Nature. Paleys huvudargument var att alla planlagda, designade ting förutsätter en planläggare, en designer. Design i naturen, som t ex det mänskliga ögat, kräver en Designer lika mycket som ett teleskop eller ett urverk.

Bara femtioåtta år senare (1859) gav

Det behövs en lärobok som tar upp Darwinismens inflytande på sättet att tänka i samhället och skolan. Det behövs mer kunskap om utvecklingsläran och hur mycket grund det egentligen finns för detta filosofiska system. Hur relevant är alternativet skapelsetron? För tankens frihet behövs upplysning om dessa frågor. (Foto: Mats Molén.)

Charles Darwin ut sin revolutionerande bok *On the Origin of the Species by Means of Natural Selection or the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life* (Om arternas uppkomst genom naturligt urval eller De bästa utrustade rasernas bestånd i kampen för tillvaron). Enligt Nationalencyklopedin tillhör Darwins bok de betydelsefullaste böckerna som någonsin utgivits:

”I D[arwins] produktion har 'Origin

of Species' blivit det allt annat över-skuggande verket och en av de allra mest centrala böcker som någonsin utkommit.”

Boken kom att revolutionera det västerländska tänkandet. En statisk och fixerad natursyn byttes ut till en dynamisk och föränderlig. Men den absolut viktigaste och mest genomgripande förändringen ägde rum när

det gällde människans plats i kosmos. Hon förlorade sin upphöjda ställning som Guds avbild. Också de existentiella frågorna som handlar om liv och död, moral och etik, livets mening etc, kom i ett helt annat ljus. Den svenske ekologiprofessorn Torbjörn Fagerström har uttryckt Darwins betydelse på följande sätt i sin ”Efterskrift” till den senaste svenska utgåvan³ av Darwins bok:

Nej, det är istället andra aspekter på teorin som alltfört ignoreras. Det gäller

de i djupaste mening existentiella konsekvenserna av den, vilka berör såväl vår egen självuppfattning som vår natursyn. Darwins teori innebär nämligen att synen på naturen såsom en gång för alla given, såsom skapad av en högre organiserande och planerande kraft (Gud, min anm.), såsom kännetecknad av harmoni och fridsam samexistens, måste bytas ut mot en natursyn enligt vilken allt liv bara är frukten av en oplanerad utveckling,

byggd på slumpens skördar, utan mening, syfte eller plan. Enligt denna kanske dystra – men av allt att döma korrekta – natursyn har livet ingen mening, arter finns inte till för någonting annat än för sig själva och alla arter kommer förr eller senare att dö ut... Evolution är – säger den amerikanska evolutionsbiologen L. Slobodkin – som ett existentialistiskt pokerparti, där den enda möjliga vinsten är att tillåtas att fortsätta spela; någon möjlighet att dra sig tillbaka och njuta sitt otium finns inte...

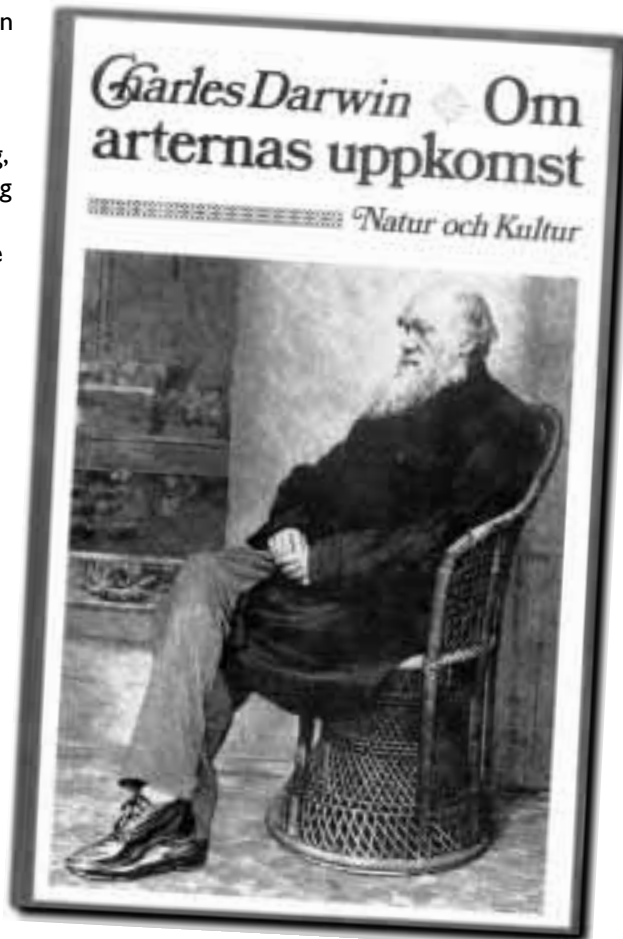
Det är uppenbart att en sådan syn på naturen är plågsam för många människor att ta till sig. Den innebär ju nämligen, bland mycket annat, att vi inte ska förvänta oss att få någon vägledning av naturen när det gäller etiska ställningstaganden i olika frågor.

Trots namnet "Om arternas uppkomst" var bokens egentliga syfte att ersätta den dåtida härskande idén om gudomlig design bakom naturen med en naturalistisk mekanism, det naturliga urvalet. Urvalet och inte Gud har producerat alla de olika livsformerna som nu lever och som tidigare har levt på jorden. Darwins bok kan därför betraktas som en samling av argument mot Rays och framförallt Paleys idéer.

I dag ligger Darwins bok som ett grunddokument för intellektuell ateism. Den engelske evolutionsbiologen Richard Dawkins har sagt att Darwin gjorde det möjligt för människor att bli intellektuellt fulländade ateister. Filosofen Michael Ruse menar att darwinismen har förstört de sista grunderna av traditionell tro. Den kom att bli ett nytt trossystem för många. Han skriver:

Ankomsten av evolutionsläran och särskilt darwinismen förändrade allt detta (religiösa uppfattningar, min anm.). Nu, för första gången, kunde man tryggt överge all sorts gudstro. Organismers naturliga utveckling, men framför allt anpassning, förklarade allting.

Evolution förstörde de sista grun-

Trots namnet "Om arternas uppkomst" var bokens egentliga syfte att ersätta den dåtida härskande idén om gudomlig design. I dag ligger Darwins bok som ett grunddokument för intellektuell ateism.

derna av den traditionella tron. För många kunde evolution erbjuda en grund för ett nytt trossystem. Evolution kunde leda till en djupare och sannare förståelse för kunskapsproblemet. Evolution kunde leda till en djupare och sannare förståelse av moralens natur.⁴

Tron på Skaparen har ersatts av evolutionism och materialistisk ateism.

Darwins utvecklingslära betraktas i dag som ett givet och bestående "faktum", ett axiom, om hur levande organismer har uppstått. Vi citerar åter Fagerström.

Darwin framlade... en naturvetenskaplig skapelseteori som inte bara var omstörtande för sin tid, utan som också i allt väsentligt blivit den grundläggande tankemodell – det paradigmet om man så vill – som kommit att genomsyra all senare biologisk vetenskap...

Nästan ingen ifrågasätter idag evolutionen som historiskt faktum; det samlade bevismaterialet är alltför

överväldigande för att detta skall låta sig göra.⁵

Man kan därför betrakta evolutionsläran som en dogm, som en fastlagd trosats, upphöjd över allt annat – t o m över själva vetenskaperna. I lärarhandledningsmaterial till lärarna i de amerikanska (statliga) skolorna gör man detta. Evolutionen beskrivs som en "förenande standard" ("unifying standard") och som "grunden" ("basis") för allting i universum; man skriver om dess "förenande roll ... i naturen." Och vidare: The National Science Teachers Association "understödjer den positionen att evolution är ett viktigt, förenande koncept inom vetenskapen."⁶

Också inom andra vetenskapsområden (utöver biologin) har evolutionismen blivit en rådande uppfattning. Big bang-kosmologin dominerar när det gäller det materiella universums uppkomst och utveckling. Modern geologi och paleontologi går hand i hand med den biologiska utvecklingstanken. Utan geologins hundratals miljoner – ja, tusentals miljoner år skulle den biologiska evolutionen vara helt otänkbar. Naturalistiska processer – om de bara får tillräckligt mycket tid – tycks kunna producera de mest fantastiska och komplicerade levande system. Också det mänskliga samhället är en frukt av denna utveckling.

Naturligtvis kan man fråga sig hur det är möjligt att en enda idé får en så dominerande ställning i samhället och under en så kort tid och som den fortfarande har? Svaret är tvåfaldigt men enkelt. För det första var framstegstanken (som uppstod på 1600-talet) mycket utbredd när Darwin skrev sin bok. Det västerländska samhället var mitt i en industriell revolution. Framtiden tedde sig ljus och evolutionär – nästan som en lagbunden process som människan inte kunde hejda. Darwins idéer kunde lätt införlivas i detta skeende. Därtill kommer att kunskapsmässigt visste man mycket lite om levande organismers grundläggande uppbyggnad.

För det andra saknas det idag t ex i läroböcker en kritisk diskussion kring darwinismens (utvecklingslärans) grundläggande föreställningar. I skolor och högre läroanstalter presenteras inga

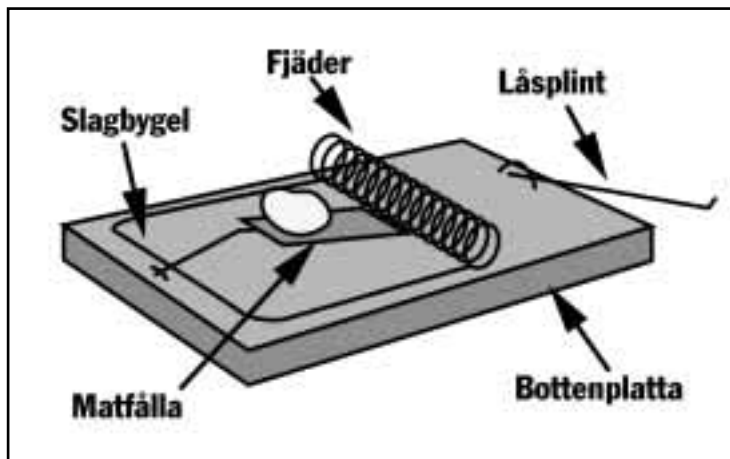
alternativ (som t.ex. skapelsemodellen) till utvecklingsläran. Som argument sägs att bara utvecklingsläran är vetenskap. Skapelsemodellen är religion, och religion, som bekant, sysslar med andra saker än de hårda vetenskaperna.

Detta är dock bara ett bekvämt sätt att bli av med de pinsamma frågorna som skapelsetroende och andra evolutionskritiker ställer till evolutionsmodellen. Att avfärda kritiska frågor genom att förpassa dem till religionens sfär visar bara på hur svag evolutionsmodellen är. Genom att ta denna inställning gör man i det långa loppet bara en otjänst för själva vetenskapen – för att inte tala om skolans pedagogiska och moraliska ansvar gentemot elever och föräldrar. Samtidigt glömmer man att den moderna vetenskapen har sina rötter i den kristna världs- och verklighetsuppfattningen.

Ett ytterligare – och populärt – argument för evolutionismens allena-rådande ställning är det som Fagerström ger uttryck för ovan; nämligen att ”nästan ingen ifrågasätter idag evolutionen som historiskt faktum.” Denna sorts argument har inget vetenskapligt värde. Uttrycket har bara en psykologisk funktion och förstärker övertygelsen om evolutionens ”sanning” endast hos de redan övertygade. Låt oss illustrera detta med några exempel från vetenskapens egen historia.

Det fanns en tid då den grekiska världsbildens platta jord ifrågasattes av nästan ingen. Alkemi var – och inte alls så länge sedan – en accepterad vetenskap. Rasbiologin likaså. Grekerna hade fel! Alkemi visade sig inte vara vetenskap alls! Rasbiologin har visat sig vara mera politik än vetenskap! (Och om den – alltså rasbiologin – kan betraktas som vetenskap var det fråga om tillämplad darwinism!) Liknande exempel kan mångfaldigas. Majoriteten har ofta haft fel. Majoritetens åsikter är inte samma sak som fastlagda sanningar.

Trots Fagerströms och andras liknande utsagor kommer utvecklings-

Intelligent Design-rörelsen har uppmärksammat fenomenet oreducerbart komplexa system. Det innebär att samtliga detaljer behövs för att helheten ska fungera. Om endast en av delarna är frånvarande finns inget urvalsvärde för det naturliga urvalet. Intelligent Design kräver en Skapare. (Ill: Corell/EÖ)

läran (darwinismen) med stor sannolikhet att hamna i samma kategori av vetenskapens kuriösa som ovan nämnda exempel. Den dansk-svenske zoologen Søren Løvtrup har förutspått att framtiden kommer att visa att darwinismen har varit ”vetenskapshistoriens största bedrägeri.”⁷

I dag kan vi vittna om att denna process redan är i gång. Evolutionsteorin – och då darwinismen i synnerhet – ifrågasätts inte bara av moderna skapelsetroende utan också av många evolutionister.

Detta material har skrivits just i syfte att visa att utvecklingsläran inte är det enda alternativet som kan införliva vetenskapliga argument i sin världsförklaring. Det finns åtminstone två – och bättre – alternativ, skapelsemodellen och Intelligent Design (ID). Båda är minst lika vetenskapliga i sina förklaringar som evolutionsmodellen. Man kan t o m säga att de två (som vi presenterar närmare i kap 2) håller sig mycket striktare till fakta i naturen än vad evolutionister gör. Bl a har molekylärbiologen Michael Denton uppmärksammat detta.

Idén om kontinuitet i naturen har existerat i människors sinne, aldrig i fakta i naturen. I en mycket verklig mening har därför företrädare för kontinuitetsdoktrinen [evolutionister, min anm.] alltid av nödvändighet tvingats till reträtt från ren empirism, och i motsats till vad som vanligen antas av dagens evolutionsbiologer, har det alltid varit anti-evolutionister,

inte evolutionister i vetenskapssamhället, som strängt hållit sig till fakta och anslutit sig till en mera empirisk inställning.⁸

I grund och botten handlar ursprungsmodeller om språk. Det är ju med hjälp av språket idéer, tankar och kunskaper förmedlas till barn i skolan och till medborgare i samhället i stort. Samtidigt är språket det största hindret för människor att inse vad utvecklingsläran är för något och dess betydelse. Harold R Booher skriver:

Semantik (språkliga uttryck, min anm.) är kanske det

största problemet som hindrar människor från att bli i stånd att kunna förstå om utvecklingsläran är filosofi, en vetenskaplig teori, eller fakta i naturen. Mycket av denna svårighet stammar från tendensen att placera alla betydande fenomen, antingen idéer, processer eller faktiska observationer i naturen, under en och samma hatt, evolution.⁹

Hur presenteras då ursprungsfrågorna i skolan? Vad får dagens ungdomar läsa i läroböcker? Svaret är entydigt: Utvecklingsläran presenteras som den enda vettiga (vetenskapliga) förklaringen för universums, solsystemets, jordens, livets, de olika livsformernas och människans uppkomst. Den har en helt dominerande ställning. Inga alternativa synsätt förs fram. Utvecklingsläran presenteras som en given sanning. Den kritiska diskussionen kring utvecklingsläran saknas helt. Naturligtvis är inte detta bra. Detta är t o m mot läroplanens intentioner. I Lpo 94 under ”Saklighet och allsidighet” skriver man:

Skolan skall vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den skall framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen skall vara saklig och allsidig. Alla föräldrar skall med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen.

Under "Skolans uppdrag" skriver man t ex följande:

Eleverna skall kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ... En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Eleverna skall få möjligheter att ta initiativ och ansvar. De skall ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att arbeta självständigt och lösa problem. I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv. Genom ett historiskt perspektiv kan eleverna utveckla en beredskap inför framtiden och utveckla sin förmåga till dynamiskt tänkande.

Det etiska perspektivet är av betydelse för många av de frågor som tas upp i skolan. Perspektivet skall präglade skolans verksamhet för att ge grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden.

I "De nationella styrdokumenterna" under "Läroplaner" skriver man att "Läroplanerna skall tillsammans med skollagen styra verksamheten i skolan. Alla som arbetar där är skyldiga att följa dem."

Utifrån dessa perspektiv borde den svenska skolans undervisning präglas av mångfald och kunskapsorientering också i det som berör de stora livsfrågorna där ursprungsfrågorna utgör den viktigaste delen. Men som redan sagts är verkligheten en helt annan. Utvecklingsläran dominerar helt. En "ensidig påverkan" till att omfatta en enda åskådning, utvecklingsläran, är den verklighet eleven möter i skolan. Hela talet om "elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden" verkar snarare bara vara en läpparnas bekännelse än verklig omsorg om barn och ungdomar. Inga alternativa modeller presenteras mellan vilka elever kan välja efter att först ha fått bekanta sig med argumenten som används som stöd för respektive modell.

Ursprungsfrågorna har också en central ställning när det gäller människans identitet. Frågorna som varifrån

kommer jag?, vem är jag?, vart är jag på väg? besvaras ofta (nästan alltid) med hjälp av diskussionen kring ursprunget.

En ytterligare viktig funktion som ursprungsfrågorna har gäller etiska och andra värden och moraliska ställningstaganden vi ställs inför dagligen. I Lpo 94 under "Grundläggande värden" skriver man att "skolan skall gestalta och förmedla" människovärdesprinciperna så att de är i "överensstämmelse med den etik som förvaltas av kristen tradition och västerländsk humanism." För att lyckas med denna uppgift är det nödvändigt att skolan ger en saklig undervisning just i ursprungsfrågorna sett ur den kristna tronens perspektiv. Man kan varken tala om kristen eller humanistisk etik om man inte förmedlar kunskaper (vetenskapliga, filosofiska, rationella, teologiska och idémässiga argument) om de bådats förståelse av världens, livets och människans uppkomst. Utifrån dessa perspektiv måste det vara skolans uppgift att motverka ensidighet och auktoritativa anspråk.

I dag är dock situationen den – som redan påpekats – att utvecklingsläran helt dominerar undervisningen i fråga om ursprunget. Man behöver bara titta på kapitelrubrikerna som handlar om universums, livets och människans ursprung. Kapitlen som tar upp ursprungsfrågor i läroböcker rubriceras ofta bara med ett enda ord: "Evolution".¹⁰ Med andra ord har man redan från början slagit fast att evolution är en sann förståelse och tolkning av alla fakta i naturen. Detta är naturligtvis mycket olyckligt. Det är också just denna a priori utgångspunkt som gör att den kritiska diskussionen är helt borta från läroböcker. Man gör inte ett försök att problematisera frågorna. Den rättframma och berättande stilen i läroböcker illustreras ofta med bildmaterial och teckningar som är grova förenklingar eller på annat sätt vilseledande.

Utvecklingsläran har många svagheter i sin argumentering. Utvecklingsläran bör snarare betraktas som ett vetenskapligt forskningsprojekt – en modell – än ett färdigt utarbetat svar på alltings ursprung. När Darwin skrev sin bok *Om arternas uppkomst*, pekade han ut vissa delar av sitt resonemang

där man kan kritisera honom. De moderna läroböckerna når inte alls upp till samma nivå som Darwin. De säger aldrig hur utvecklingsläran kan kritiseras – för att inte tala om att uppmuntra till kritisk diskussion och ifrågasättande.

Våra barn och ungdomar förtjänar en skola där kunskaper får ta en framträdande plats. En skola där den kritiska förmågan ges grundläggande färdigheter. En skola där objektivitet (den vetenskapliga forskningens ideal) och mångfald (demokratins ideal) utgör grunden i kunskapsinhämtning.

Det är i detta syfte denna lilla handledning har skrivits. Den vill utgöra en hjälpreda för lärarna i naturorienteringsämnen och andra discipliner där utvecklingsläran presenteras som förklaring till universums, livets och människans uppkomst. Den vill göra lärarna och andra berörda individer i skolan medvetna om att utvecklingsläran inte är den enda världsförklaringen som kan åberopa vetenskaplig forskning och fakta som stöd för "sin sak". Skapelsetron och Intelligent Design är två alternativ där vetenskaplig argumentering har sin givna plats. Materialet vill visa att skapelsemodellen och ID-modellen är minst lika vetenskaplig och rationell som evolutionsmodellen. Man kan t o m hävda att båda modellerna har det mesta av fakta på sin sida, jämfört med evolutionsmodellen.

En av de viktiga frågorna vi vill poängtera är att skolan hjälper elever med att göra en klar distinktion mellan fakta och tolkning av fakta. En annan viktig fråga är att man klagör för eleverna den metafysiska grunden en vetenskaplig världsförklaring (som utvecklingsläran) och en livsåskådning (som reduktionismen) vilar på.

Om man skulle karaktärisera den moderna utvecklingsläran skulle man kunna säga den ger uttryck för reduktionistisk naturalism. Naturen eller materian är allt som finns och allting i naturen kan reduceras till enkla lagbundna processer. Utvecklingsläran vilar på denna filosofisk-metafysiska grund. Utifrån naturalismens utgångspunkt uppstår ett annat och mycket viktigt fenomen just i skolsammanhanget (i kunskapsinhämtning), metodisk materialism eller metodisk naturalism.

Man accepterar m a o endast naturvetenskapliga metoder i sannings- och kunskapssökande. Naturalism (filosofi) och metodisk materialism (epistemologi, kunskapsinhämtning) dominerar i skolan.

Alternativen, skapelsemodellen och ID, kan båda beskrivas som teistisk empirism. Man accepterar naturvetenskapliga forskningsmetoder, men inte den bakomliggande naturalistiska filosofin. Material är inte allt som finns. Bakom och bortom universum finns en Skapare, en intelligent Designer. Eftersom universum, livet och människan har skapats av denne Skapare är universum rationellt och begripligt. Hela den vetenskapliga forskningens möjlighet vilar på denna metafysiska grund. Också evolutionister accepterar a priori denna grund (att universum är begripligt). De kan dock inte förklara varför universum är begripligt. Teistiska empirister kan svara på denna fråga. En rationell Skapare har skapat ett rationellt universum begripligt för oss rationella varelser.

Jag har använt ganska många citat för att underbygga argumentationen i boken. Det har varit min strävan att inget citat skall ha ryckts ur sitt sammanhang. När jag säger detta är jag mycket medveten om att detta ofta är svårt. När man citerar en författare som har en diametralt motsatt uppfattning händer det lätt att orden och meningen med orden (intentionen) kolliderar. Därför vill jag rekommendera att läsaren själv i möjligaste mån bekantar sig med litteraturen som använts här. Uppmaningen att läsa kritiskt gäller också detta material!

Materialet som nu ligger färdigt kan lika väl, som redan ovan påpekades, användas också i andra sammanhang än i skolan där man vill diskutera ursprungsfrågor.

Noter

1. Som citerat av Frank E. Manuel, A Portrait of Isaac Newton, Frederick Muller Limited, 1968, s. 125.
2. Manuel (1968), s. 125.
3. Utgiven av Natur och Kultur, 1994.
4. Michael Ruse, Taking Darwin Seriously, Basil Blackwell, 1986, s. 30.
5. Torbjörn Fagerström, Den skapande evolutionen, Scandinavian University Press, 1995, s. 10, 105.
6. Teaching About Evolution and the Nature

of Science, National Academy Press 1998. Citaten har hämtats från publicerat material i Internet.

7. Søren Løvtrup, Darwinism: The Refutation of a Myth, Croom Helm, 1987, s. 422.
8. Michael Denton, Evolution. A Theory in Crisis, Burnett Books, 1985, s. 353-354. Kursiv hans.

9. Harald R. Booher, Origin's, Icons and Illusions, Warren H. Green, Inc., 1998, s. 28.

10. Så t.ex. Birgitt Hortlund (red.), Biologi Försök & Fakta (andra upplaga), Gleerups Förlag, 1988. Anders Henriksson., Biologi, Gleerups Förlag, 1995. Peinerud, Almlöf, Lager-Nyqvist, Biologi A, Bonniers utbildning, 1989, 1994. □

Vi utrotar mer än katastrofer!

Man uppskattar att människan kommer att ha utrotat ca 2 miljoner arter av tropiska leddjur och ca 65 000 arter av tropiska växter fram till år 2025. Det är oerhört mycket mer än vad som skett i någon annan utrotningskatastrof! Man hade t ex bara funnit ca 250 000 fossila arter fram till 1979, och det har förmodligen inte blivit så många hundra tusen sedan dess.

Observera dock att "arter" inte är de "skapade slag/arter" som

Bibeln nämner. Det bibliska begreppet är inte strikt naturvetenskapligt i dagens mening. Den biologiska forskningen verkar tyda på att det som kallas underfamiljer eller familjer närmast motsvarar de skapade grupperna. Varianter av djur och växter, dvs det som vi kallar arter, finns det dock mängder av, både levande och sådana som utrotats.

Mats Molén

Källa: Briggs, J. C. "A Cretaceous-Tertiary mass extinction?", BioScience, vol 41, nr 9 1991, sid 619-624. □

Skapelstro-tidningar!

Creation är en 56-sidig familjetidning i fyrfärg rakt igenom som kommer ut med 4 nr per år. Med deras egna ord handlar den om Guds ord och Guds värld, om vetenskap och skapelse. Den ges ut av *Answers in Genesis* i Brisbane, Australien. Det är en ideell, icke samfundsbunden, Kristuscentrerad evangelisk organisation. I Europa prenumererar man från *Answers in Genesis (UK)*, P.O. Box 5262, Leicester LE2 3XU, United Kingdom. Tidningen kostar £12.95 per år. Tel: 00 44 116 2708400. Fax: 00 44 116 2700110.

Technical Journal är en 128-sidig mer djupgående teknisk skapelsetroende tidskrift som också ges ut av *Answers in Genesis*. Den kommer ut med 3 nr per år. Man prenumererar från samma adress som ovan om man bor i Europa. den kostar £22 för ett år, £39 för två år och £54 för tre år.

CRSQ är en ca 70-sidig teknisk tidskrift som ges ut av *Creation Research Society*, P.O.Box 8263, St. Joseph, MO 64508, USA. Den kommer ut med 4 nr per år och kostar \$30 för detta. CRS är också den en Kristuscentrerad evangelisk fristående organisation som stöder skapelsetroende vetenskaplig forskning. □

Bokrecension

Lee Spetner, *Not By Chance*,

The Judaica Press, Inc., 1997, 272 sidor

VESA ANNALA

Författaren är fysiker och har undervisat bl a vid Johns Hopkins och Hovard University (biofysik och informations- och kommunikations-teori). Året 1970 flyttade dr Spetner till Israel.

Spetners bok tillhör genren darwinkritik som underrubriken "Shattering the Modern Theory of Evolution" klargör. Boken är uppdelad i sju kapitel och ett tillägg som mera ingående beskriver hur DNA fungerar, samt litteraturlista och sakregister.

Kapitel ett ger huvudsakligen en historisk bakgrund till darwinismen. Kapitel 2 bär rubriken "Information and Life". Redan det första stycket avslöjar vad författaren vill avhandla med sin bok, nämligen informationsproblematiken i evolutionen. Författaren börjar kapitlet med följande frågor: "Hur vet ekollon att de måste växa till en ek och inte till en solros? Hur vet ett kycklingägg att det måste växa till en kyckling och inte till en anka? Och mer än bara detta, hur vet ägget *hur* det ska växa till en kyckling? Varifrån får det informationen?" (s. 23). Detta är det brinnande frågekomplex som evolutionisterna måste kunna ge svar på: informationens ursprung och mekanismer för en storskalig utveckling.

Redan i förordet har författaren slagit fast att uppkomsten av helt nya organismer inte kan uppstå med hjälp av slumpmässiga variationer. Detta av den enkla anledningen att slumpmässiga processer inte kan generera information som krävs för nya organismer. Däremot är det fastlagt att småskaliga förändringar äger rum genom mutationer. Mutationer betyder dock nästan utan undantag förlust av information. Utifrån denna insikt har Spetner formulerat sin tes i boken och som lyder: "En process som inte tillför ärftlig information i organismen kan inte leda till ett storskaligt evolutionärt framsteg enligt neo-darwinisters föreställning." (Sida vii)

Kapitel tre diskuterar den moderna syntesen (neo-darwinismen) och visar dess totala oförmåga att förklara den förmodade storskaliga evolutionen. I kapitel fyra diskuterar författaren den viktiga frågan om

genetiska variationer (mutationer), som neo-darwinismen är helt beroende av, verkligen är slumpmässiga. I kapitel fem går författaren vidare och frågar om slumpmässiga variationer kan bygga upp information. Kapitlet slutar med konstaterandet att alla studerade mutationer förgör information. För att belysa frågans omöjlighet gör Spetner en intressant liknelse. Vem som helst som tror på storskalig evolution genom mutationer kan liknas vid en affärsman som vid varje affärstillfälle förlorar pengar men som tror att han kan tjäna massor av det. (Sida 160)

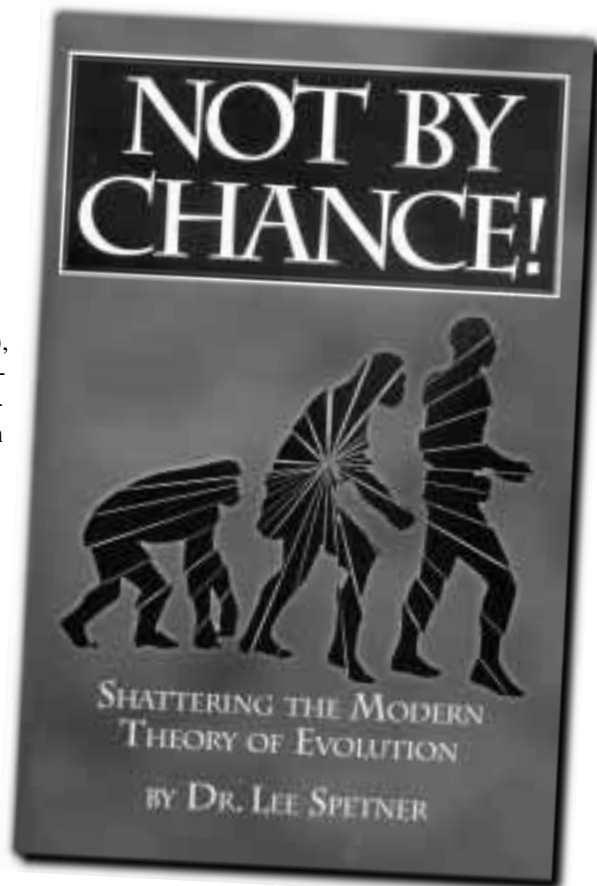
Kapitel sex utgör en kritisk analys av den engelska evolutionsbiologen Richard Dawkins tes om "Den blinda urmakaren". Dawkins idé om en kumulativ ansamling av selektionistiska fördelar har visat sig vara en omöjlighet. I kapitlet diskuteras Dawkins berömda exempel (simulerat dataexperiment med vars hjälp han kunde skapa en meningsfull sats) som har varit direkt vilseledande. Ingenting i Dawkins experiment lämnades åt slumpen. Program som krävdes för genomförandet av experiment skapades av en intelligens (av Dawkins själv) med ett bestämt syfte. Dawkins experiment är ett argument för design, inte för slumpen!

I kapitel sju diskuterar författaren icke-slumpmässiga genetiska variationer i organismer. Dessa tycks utgöra en viktig del i Spetners syn på organismers överlevnad och utveckling. Tidigare i boken har han förkastat både den klassiska och den moderna darwinismen. Han har dock inte blivit en kreationist. Spetner för fram en ny form av evolutionsteori, *Nonrandom evolutionary hypothesis* (NREH). Evolution är kanske ett faktum i naturen men den är inte en darwinistisk process. Evolution är ett samspel mellan icke-slumpmässiga förändringar i organismer påverkade/betingade av levnadsförhållanden. Han menar att omgivningen kan spela en (viktig) roll för vilka mutationer som äger rum. Dessa mutationer skulle då vara till nytta för

organismer eftersom de har åstadkommit för ett visst syfte. Spetner menar inte att mutationer skapar ny information. Han menar bara att kanske kan dessa 'icke-slumpmässiga' mutationer "turn on an already present set of genes" (alltså sätta i gång gener som har legat latent i genomet, sida 191). Därmed menar författaren att evolution faktiskt äger rum. Utvecklingen sker dock på organism- och inte på populationsnivå som modern darwinism hävdar. Spetners hypotes kan inte förklara livets uppkomst (som han villigt erkänner, sida 210). Och det blir framtida forskares uppgift att visa om hans hypotes (NREH) håller. Naturligtvis möter Spetner samma utmaning som darwinister: fossil visar ingen evolution. Organismer har uppstått fullt färdiga.

Det sista kapitlet i boken utgörs av ett efterord. Där säger författaren att hans hypotes inte är mot skapelsetron. Naturligtvis måste man först definiera vad man menar med skapelsetro. Den är i grunden agnostisk (alltså snarare ett forskningsprogram än en fastlagd trossats som t ex neo-darwinism). Som jude har författaren hämtat inspiration för sin NREH-hypotes från Talmud.

Boken är mycket läsvärd och rekommenderas varmt. Dess verkliga värde ligger i diskussionen kring information. □

Förnya din prenumeration för 2001 **NU!**

130 kr (95 kr stud), pg 295588-8, till GENESIS

England är stolt över sin Darwin

ANETTE GUSTAFSSON

I våras läste jag i Genesis en reklamruta om denna konferens i Portsmouth. Den var i slutet av augusti och eftersom jag jobbade med barnaktiviteter på en camping hela sommaren passade det alldeles utmärkt med en "semestertripp" i augusti. Jag anmälde mig alltså och på söndagen 20/8 flög jag till England.

Min vecka i Portsmouth var väldigt intressant och givande. Att det dessutom var Englands varmaste och soligaste vecka på hela sommaren gjorde det inte sämre.

Måndag 21/8

Genesis Expo

Måndagen startade vid lunchtid med att konferensdeltagarna anlände till Portsmouth universitetet. Vi fick var sitt rum i Harry Law Hall som det kallas, där studenter bor under terminerna.

De flesta konferensdeltagarna var från England, men ett gäng holländare, någon fransman, ungrare, rumän och finländare samt jag själv från Sverige fanns också med.

I huset i Down i grevskapet Kent levde Darwin 40 år av sitt liv tillsammans med familjen, med blott ett fåtal avbrott för resor till vänner och bekanta och vetenskapliga sammanträden eller besök vid kurorter för hälsans skull. Han skrev, studerade litteratur och sysselsatte sig i sin trädgård. Han förde också en omfattande brevväxling. Man kan nog inte säga att han här förde ett regelrätt forskarliv. Nej, det han byggde sitt författarskap på var den femåriga världsomseglingen på fartyget Beagle i sin ungdom och omfattande litteraturstudier. (Foto: Anette Gustafsson)

Under eftermiddagen gjorde vi ett besök på det nyligen öppnade skapelsemuseet "Genesis Expo" i Portsmouth. Det var inrymt i ett hus nere vid Portsmouth hamn och uppbyggt som en rundvandring förbi olika montrar med fakta som visar att en skapelse och inte evolutionen bäst förklarar vår värld och verklighet. Till varje monter hörde ett inspelat kassetband som förklarade vad det var som visades i montern. På museet, bakom en rejäl gallerdörr, fanns också ett antal riktiga dinosaurieägg. I museet fanns också skapelse litteratur till salu och en dinosauriemodell som gav ifrån sig dinovrål då och då.

Efter kvällsmaten inledde Dr. David Rosevear – en av eldsjälarna bakom

I Portsmouth har man ett skapelsemuseum som är värt ett besök.

Pitdownstenen är en minnessten som är rest på den plats där de benbitar hittades som kom att kallas Pitdownmannen, men som sedan visade sig vara en förfalskning. (Foto: Anette Gustafsson.)

Creation Science Movement, som stod som inbjudare för konferensen, och skapelsemuseet – med ett föredrag på temat: ”Kan livet ha uppkommit spontant?”

Tisdag 22/8

Hade Einstein fel?

Dagen inleddes med en typisk engelsk frukost, vilket innebär att det serveras vita bönor, champinjoner, stekt ägg och rostat bröd. Tisdagen var en dag då föreläsningarna avlöste varandra med uppehåll för mat och fikapaus. Först ut var professor Andy McIntosh som föreläste om flygförmåga hos olika flygande arter. Han beskrev på ett fantastiskt sätt de invecklade system som måste samverka för att ett djur ska kunna bli lyfta och landa.

Näst ut i raden av föreläsare var Francis Pym. Han hade någon teori som på något sätt satte Einsteins relativitetsteori ur spel men kombinationen av engelska och en massa fysikaliska formler gjorde att jag tyvärr förstod så gott som ingenting. Jag väntar därför med spänning på den bok som han håller på att skriva i ämnet. Då kan man i lugn och ro konsultera lexikon och uppslagsböcker och kanske fatta åtminstone grundtankarna i Pymys ideer.

Eftermiddagen fortsatte med föreläsningar av John Peet, Roydon Bolton, båda England, Eng Ioan Strainescu, Rumänien och Guy Berthault, Frankrike. Speciellt intressant var Guy Berthaults föredrag (hans medarbetare Peter Wilders höll det då Berthault själv inte pratade så bra engelska) som handlade om sedimentationshastighet och de experiment som han utfört på hur fort sedimentation kan ske i strömmande vatten.

Onsdag 23/8

Istiden och patriarkerna

Även onsdagen var i likhet med tisdagen fullspäckad med föreläsningar. Terry Mortenson från Ungern föreläste om historien kring och när olika synsätt på vår ursprung uppkom.

Paul Garner fortsatte med en föreläsning om bl a vissa felplacerade fossil och när/var de hittats samt historien kring dessa.

Holländaren Hoogerduyn föreläste om istiden och presenterade sin teori

om att det var istid under Abrahamns, Isaks och Jakobs tid. Efter lunchen fortsatte sedan föreläsningar av Peter Bluer, Bill Cooper och Malcom Bowden. Den senare talade bl a om det som står i Josua kap 10, att solen stannade kvar uppe så att israeliterna kunde besegra ammoreerna. I folksagor över hela världen finns det nedtecknat berättelser om på vissa platser en lång natt och på andra om en lång dag. Bowden visade en bild över världen där det var inprickat vilka folk som har en lång dag respektive en lång natt och hur väl dessa olika berättelser stämde överens med varandra och med Josua 10. Malcom Bowden gick också igenom historien kring Down House – Charles Darwins hem som numera är ett av Englands 10 populäraste museer.

Torsdag 24/8

Ikonen Darwin och Piltdownstenen

Denna varma torsdag satte vi oss i en buss – eller rättare sagt 2 bussar för vi var strax över 100 personer på konferensen – och åkte de 2½ timmarna det tog att köra från Portsmouth till Down House där Charles Darwin alltså tillbringade större delen av sitt liv.

Huset är på undervåningen inrätt så som det var när Charles, Emma och deras barn bodde där. Inspelad på band kunde man höra David Attenboroug ge en guidad tur till de olika rummen. Det som slog mig var att Darwin verkligen är stor och viktig i England, man är stolt över honom och på museet glorifierade man honom hela tiden. Vi fick veta att han bl a var en underbar husfader och make.

På övervåningen var det inrättat ett evolutionsmuseum. Även här glorifierades Darwin, han hade ju varit en sådan noggrann insamlare av material till sin bok ”Om arternas uppkomst” och han hade ju varit så idog i sin uppgift att verkligen komma till klarhet över hur allting utvecklats.

I ett experimentrum kunde man i en låda med sand ”gräva” fram ben tillhörande olika stora hästraser. På väggen bredvid fanns en affisch som förklarade att tack vare att man hittat dessa hästben var man säker på hur hästen utvecklats till den nutida hästen.

I en annan monter skulle man försöka att passa ihop skallen och käken på olika apmänniskor, alltmedan en affisch förklarade hur människans utveckling gått till.

I ett rum hade man också ägnat en monter åt att berätta hur fel det var att tro att Gud hade skapat så som det står i Bibeln. Det förklarades att detta var något folk trodde på innan de visste bättre. Ett antal punkter var också uppräknade, milstolpar för hur skapelsen fått ge vika för evolutionen. Den senaste visade på att nu ansåg även påven och katolska kyrkan att evolutionen är ett faktum.

Efter Down House åkte vi vidare på slingriga engelska landsvägar, som det verkade rakt in i skogen. Vi var på väg mot den plats på vilken man fann den berömda ”apmänniskan” som kommit att kallas Piltdownmannen. En hel forskarvärld ansåg under knappt ett halvt sekel att detta var vår förfäder, innan det kom upp i ljuset att skallen tillhörde en människa och var hämtad ur en grav och käken, som blivit preparerad för att se gammal ut, tillhörde en vanlig apa.

Minnesstenen över händelsen stod mitt ute på en vingårdsplantering och såg ganska bortglömd ut. Konferens deltagarna gick ut för att bli fotograferad vid den och sedan satte sig alla i bussarna igen för att åka tillbaka till Portsmouth och den väntande midagen.

På kvällen höll Stuart Burgess det sista föredraget, det hade samma titel som hans bok ”Hallmark of Design”, och handlade om hur vi kan se Guds design i vår omvärld.

Fredag 25/8

Knyta kontakter

Vi summerade veckan och de olika skapelseorganisationerna runt om i Europa fick ge en liten rapport om hur läget är i de olika länderna. Min egen summering av veckan blir att det var otroligt intressant och givande att sitta och lyssna till all den kunskap som finns hos dessa föreläsare. Det var dessutom minst lika intressant och givande att få samtala med ”likasinnade” från olika delar av Europa och England över fika och matborden och utbyta tankar och teorier och bygga relationer. □

Geckoödlan – med säkert fotfäste!

GUNNEL MOLÉN

“Geckoödlan kan man gripa med händerna, ändå finns den i kungapalats”.
Den vane bibelläsaren känner strax igen dessa ord från ordspråksboken (30:28), och någon särskilt djuplodande forskning över geckoödlans levnadssätt behövs knappast för att se att dessa påståenden stämmer ganska väl.

Aven idag går geckoödlan in i husen, och många resenärer i tropikerna har mött dessa, oftast fredliga reptiler på sina hotellrum. Att de även gått in i forntidens bostäder, till och med i kungapalatsen är knappast överraskande, där de säkerligen gjorde samma goda nytta som idag, genom att hålla efter såväl kackerlackor som andra insekter. Tröttnade man på dem kunde man säkerligen med lätthet fånga dem med händerna och lyfta ut dem (vilket givetvis gäller än idag).

Geckoödlan lever i världens tropiska och varma områden. De förekommer i skiftande miljöer, från öken till tropisk regnskog. Födan utgörs av diverse leddjur; vissa arter livnär sig av frukt. Förutom krokodilen är geckoödlan det enda kräldjuret med en rejäl röst, vilken bland annat används vid revirmarkering. Det är murgeckon, som med sitt läte gett geckoödlan dess namn. Ljudet uppkommer troligen genom att tungan slås mot gomtaket, vilket låter ungefär som “gek-ko”.

Ett något, för människan, kusligare läte har tokajen, som lever i Sydostasien och ofta uppehåller sig nära mänskliga boningar. Från rum till rum eller från hus till hus kan man höra ödlorna utväxla rop med varandra som börjar som ett slags lågt kacklande, följt av några distinkta och ljudliga “tok-kee”, för att sedan avslutas med ett gurglande läte. Vet man inte i sådana fall, att man har tokajen som hyresgäst eller i grannskapet, kan man nog bli en smula betänksam. Agurs vänliga ord i Ordspråksboken om att gripa geckoödlan med händerna gäller nog dessvärre inte tokajen. Förutom att det vore en smula obekvämt då den med sina 40 cm är den längsta geckon, är tokajen känd som angreppslysten och aggressiv och har ett kraftigt bitt om man försöker ta den. Lättare att fånga är säkerligen en art från Västindien, som utgör en av kräldjursvärldens minsta representanter och endast blir drygt 3 cm lång.

Geckoödlan finns i ca 800 arter, flertalet arter har förmåga att skifta färg

“Geckoödlan kan man gripa med händerna, ändå finns den i kungapalats” (Ords 30:28). Även i forntiden gick geckoödlan in i husen, såväl som idag. Då hon är bra på att hålla efter exempelvis myggor och kackerlackor kan hon vara en god vän i tropiska bostäder. (Foto: Emil Molén.)

och en västindisk art har två självlysande prickar på ryggen. Intressant är den malajiska flyggeckon, som är ett av de få kräldjur som kan glidflyga. Den har hudveck utefter kroppssidorna, svansen och mellan tårna. Om den faller eller hoppar från ett träd viker den ut de hudflikar som normalt ligger vikta under ödlan, och fallet övergår till en glidflykt.

Mest känd är geckoödlan för sin extraordinära förmåga att gå uppför lodräta väggar, och upp och ner på plana innertak, en förmåga som några forskare i USA gått in och undersökt lite grundligare. Dessa forskare har funnit att de tunna små hårborsten (ca 500 000 på varje fot, med en diameter 10 gånger mindre än människohåret) på geckoödlans fötter är uppbyggda på ett sådant sätt att det bildas elektrodynamiska krafter, som hjälper ödlorna att hålla sig fast. Nu vill forskarna utnyttja geckoödlans teknik för att tillverka konstgjort, superstarkt fästmaterial. Det är i så fall inte första gången som människan tagit lärdom i naturen, där en betydligt högre tanke och design syns varit rådande, för att utveckla sin teknik.

Fossila geckoödlor har hittats i lager som daterats till 150 miljoner år, och de betraktas därför ur evolutionär synpunkt som en mycket gammal grupp. Ur den skapelsetroendes synvinkel betraktas givetvis geckoödlan också som

“gammal”, om än med lite andra tidsmått mätt, och tros med lätthet ha klättrat uppför branta klippväggar och kala trädstammar innan mänsklig bebyggelse (men väl människan) fanns. Förmodligen fanns då inte alla de arter, som klassificerats av biologerna idag. Flera, kanske rent utav de flesta av dessa, har förmodligen utvecklats senare, som en anpassning till olika miljöer och levnadsförhållanden, genom så kallad mikroevolution.

Hur många geckoödlor som fanns på Agurs tid vet vi inte. Bara att de brukade smita in i kungapalatsen (och underförstått annan bebyggelse), och att man kunde fånga dem med händerna. Inte heller vet vi vem Agur var. Någon handläggare tror att han var god vän med Salomo, då Salomo tyckte att Agurs ordspråk var så värdefulla att han tog med dem i sin samling. Kanske var det just i Salomos palats som Agur sett geckon sitta och kura i vråna?

Det vi kan se i Agurs ordspråk (Ords 30) är att han studerat naturen och gärna tar sina bilder därifrån. Kanske var han en av sin tids stora naturvetare, som troligen visste betydligt mer om både geckon och övriga naturen än vad som finns nedtecknat till eftervärlden.

Källor: Djurens underbara värld - Kräl- och groddjur, Bokorama/Förlags AB 1983.

Djurens värld, Förlagshuset Norden AB Malmö 1973.

Nature 2000 vol 288 sid 1718. □

Kortnytt

GUNNEL MOLÉN

I MARYLAND, USA

...planerar "Answers in Genesis" under ledning av Ken Ham att öppna ett nytt skapelsemuseum. Museet kommer att vara beläget i Baltimore, där man köpt in ett nedlagt forsknings- och undervisningscenter kallat "Columbus Center". Det nya namnet blir "Genesis Park" och kommer bland annat att inhysa 70 dinosauriemodeller i naturlig storlek. Bygger man ut till de 8800 kvadratmeter som planeras kommer dessa att få gott om utrymme. Plus mycket annat från den historievandring genom tiden, enligt Bibeln, som det är tänkt. Om de elva miljoner dollar som museet är budgeterat till flyter in i tid kommer museet att öppna inom två år.

Lite intressant i sammanhanget är att det är tidskriften "Science" som rapporterar om bygget.

Källa: Science 2000 vol 288 sid 607.

I JAPAN

...har man i lager med vulkanisk aska, grävt fram vad som tycks vara resterna av en boplats från Homo Erectus dagar. Fynden består bland annat av pinnhål i marken utplacerade i ett sådant läge att de indikerar

att de utgör grunden för någon form av hyddor eller skydd. Enligt evolutionsteorin och den geologiska tidsskalan är fynden daterade till 500 000 år, och skulle i så fall vara det tidigaste fyndet av liknande slag. John Rick, antropolog vid Stanford University, säger att om fynden bekräftas är det intressant att se att människan vid den tiden kunde bruka sin teknologi till att organisera saker och ting.

För den skapelsetroende, som ser den tidiga människan lika intelligent som våra dagars, är det intressant att se hur hon tidigt i historien tog sig bort mot de japanska öarna. Att Homo erectus var fullt kapabel att ta sig över haven bekräftar även fynd från Indonesien, daterade till 800 000 år (rapporterat i Genesis nr 3 1998). En bedrift som i sig kräver ganska mycket, både teknologiskt och organisationsmässigt. Men då Homo erectus bör ha varit bland skeppsbyggarens Noas första ättlingar faller även detta väl på plats, i den skapelsetroendes historiesyn.

Källa: New Scientist 2000 vol 165 mars 4 sid 4.

I SYDAFRIKA

...har man hittat den mest kompletta skallen hitintills av en robust Australopithecus (Paranthropus robustus). Skallen tros komma från en hona, och har hittats tillsammans med en käke, troligen från en hane. Fynden är daterade till ca två miljoner år.

Då man först upptäckte Australopithecus robustus i början av 1900-talet trodde man sig hitta många mänskliga drag, men vid grundligare undersökningar visade det sig att det rörde sig om en apa. I samband med det nyfunna skullfyndet skriver man att detta inte var en förfader till människan, utan hellre "ett misslyckat tidigt evolutionärt experiment att vara människa"! Får man förmoda att "robustus" inte själv tog sitt "misslyckande" så allvarligt, utan svängde sig glatt omkring i träden.

Källa: Science 2000 vol 288 sid 803.

I ATLANTA, USA

Modell av Australopithecus robustus på Museum of Man i San Diego. (Foto: Mats Molén.)

...har egyptologerna närmare undersökt en egyptisk mumie, och kommit fram till slutsatsen att det kan röra sig om Ramses I. Mumien, som köpts in tillsammans med åtta andra mumier till ett museum i Atlanta, låg många år i ett museum vid Niagarafallen i Ontario, efter att redan på 1850-talet ha köpts in från Egypten.

Fastän både kista och svepning saknas finns det mycket i samband med denna mumie som egyptologerna tolkar som att det rör sig om en kunglig begravning för ca 3300 år sedan. Vidare hävdar egyptologerna att ansiktet liknar det hos andra medlemmar i samma familj. Genom DNA-tester hoppas man nu på att slutgiltigt fastställa identiteten genom att jämföra med material från Ramses I's son Seti I och den berömda sonsonen Ramses II. Sin grav har Ramses I kvar i Konungarnas dal i Luxor, Egypten.

Källa: Science 2000 vol 289 sid 539.

I SYRIEN

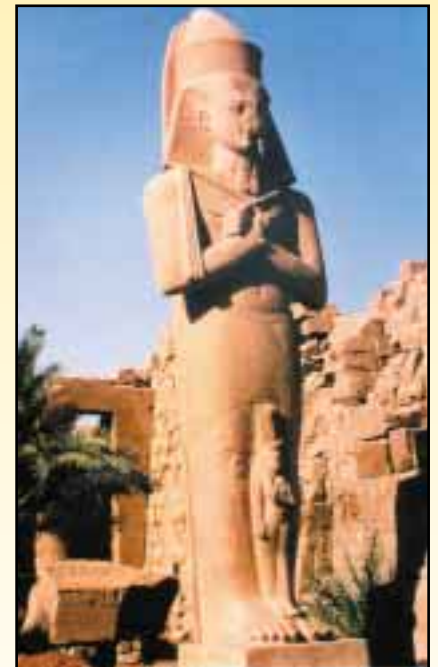

Foto: Ruben Engdal.

...har arkeologerna grävt fram en stad som härrör från den tid då sumererna byggde sina första städer i området. Men man tror dock att den nyfunna staden – Hamoukar – byggts av någon annan civilisation i området – inte sumererna. Enligt New

Scientist tyder nyligen gjorda utgrävningar i norra Syrien och sydöstra Turkiet på att andra samhällsbyggare fanns i området redan före sumererna. Vid utgrävningarna i Hamoukar har man bland annat hittat rester av stadsmuren, stora ugnar som ser ut att ha används vid bakning i nästan industriell skala samt officiella sigill.

Fynden vid Hamoukar är ännu ett vittnesbörd om den höga aktivitet som rådde i Mellanöstern redan tidigt i historien. Och då området förmodligen var fruktbar och lätt att leva i, fanns det tid och kraft att anlägga städer, bygga upp olika former av livsnäringar och på olika sätt organisera sitt liv med en funktionsduglig administration.

Källa: New Scientist 2000 vol 166 jun 3 sid 20.

PÅ MADAGASKAR

...där man ofta gjort ovanliga och intressanta fossilfynd, har man hittat något så ovanligt som fossil av en trubbnäst, växtätande krokodil. Krokodilen, som daterats till 70 miljoner år enligt evolutionsteorin, tros ha levt uppe på land. Den hade ett stort, runt bulldogsliknande huvud vilket forskarna funderar över om det kanske användes till att gräva tunnlar med. Tänderna liknar dem från iguanodon och andra så kallade anknäbbsdinosaurier. Detta är nu inte den första växtätande krokodil man funnit (någon sådan har tidigare hittats i Kina) men väl den med det originellaste utseendet.

Källa: New Scientist 2000 vol 166 jun 24 sid 21

Visst kan krokodilernas långsmala nosparti skilja sig lite, även mellan dagens olika slags krokodiler. Men särskilt trubbnästa är de knappast. (Foto: Mats Molén.)

I SVERIGE

...har några forskare vid Stockholms universitet visat att styvföräldrar inte är mer våldsbenägna gentemot sina barn än biologiska föräldrar. De svenska forskarna går här emot en rapport från ett par kanadensiska psykologer som velat visa att styvbarn löper en större risk att bli dödade än biologiska barn.

Dessa psykologer utgår från sin uppfattning att föräldrakarleken är genetisk, och då

De flesta vuxna vårdar sig om barnen, både egna och andras. Då övergrepp sker ligger ofta mycket komplexa orsakssammanhang bakom, inte biologiska eller genetiska. Det visar en svensk forskningsrapport. Foto: Mats Molén

människan inte utvecklats sedan pleistocen (1,65 miljoner år till 10 000 år före nutid) finns det en evolutionär benägenhet för styvfäder att våldföra sig på eller döda sina styvbarn. Det är ju inte de egna generna som man för vidare. Nu är det inte bara de svenska forskarna som går emot kanadensarna Wilson och Daly. Bland annat skriver ett par forskare från London, Hilary och Steven Rose, i en debattartikel i New Scientist att Wilson och Daly presenterar en tunn teori, som inte förklarar varför de flesta styvfäder inte begår dessa brott.

Rose och Rose går emot begreppet "evolutionär psykologi", ett begrepp som inte minst inom media, vuxit sig allt starkare och förklarar det mesta ifråga om mänskligt beteende utifrån det evolutionära arvet. Det kan vara allt ifrån att glädjen att påta i trädgården beror på vårt förflutna på savannen, till att män begår våldtäkter för att föra sina gener vidare. "Evolutionär psykologi har blivit en term som kan tillämpas på allting från ekonomi, medicin och sociologi till etik och konstkritik", skriver Rose och Rose i sin artikel och frågar vidare om evolutionär psykologi verkligen kan förse oss med djupa insikter i den mänskliga naturen? Eller om den bara för över skulden för våra värsta övergrepp från samhället till biologin? Verkligheten är alldeles för komplex för en så naiv förutbestämhet, menar dessa forskare.

Källor: New Scientist 2000 vol 166 maj 13 sid 9 och juni 24 sid 41-43.

(Hilary (sociolog) och Steven (neurobiolog) Rose har i sommar kommit ut med en bok i ämnet "Alas, Poor Darwin: Arguments against Evolutionary Psychology", utgiven på Jonathan Cape, London. Bland de många

medarbetarna i boken märks bland annat den kände Harvardprofessorn och evolutionsförespråkaren Stephen Jay Gould.)

I VENEZUELA

..har man hittat ett fossilt skelett av en jättegngare, daterat till åtta miljoner år. Denna jättegngare beräknas ha vägt ett halvt ton, varit 3 meter lång och 1,3 meter hög. Det är nu inte den första jättegngare man funnit i Sydamerika, bland annat har man här tidigare funnit fossil från jättebjäver, som beräknats varit av en svartbjörns storlek och vägt ca 320 kg. (Dessa har även hittats på andra platser, utanför Sydamerika.)

Även de största av dagens gngare lever i Sydamerika. Och även om bävrarna idag är mindre än de forntida är de stora efter dagens mått, med en kroppslängd på över metern och en vikt på upp till 30 kg. Den största av dagens gngare är kapybaran eller jättesvinet, med en kroppslängd mellan 1-1,5 meter och en vikt upp till 75 kg. Kapybaranen lever i grupper om 10-40 djur på gräsmarker eller i regnskog, alltid i anslutning till vatten. Den är uteslutande växtätare, och föds numera upp i hägn i

Skelett av fossil jättebjäver (från Indiana) på Chicago Field Musum of Natural History. Foto: Mats Molén.

vissa områden för köttets och skinnets skull.

De flesta arter av gnagare är som bekant betydligt mindre, och till de arter av gnagare som lever i Sverige räknas ekorre, bäver, hasselmus, buskmus och ca 15 arter råttdjur. Gnagarnas evolutionära arv är en smula oklart. De äldsta fossilen är daterade till 60 miljoner år, och mångfalden ökar sedan ju längre upp i de fossila lagren man kommer. Det har föreslagits att hardjur och springnäbbmöss har samma ursprung, och molekylära likheter antyder att även primaterna kan höra till gnagarnas närmaste släktingar. Men trots att mångfalden är stor är de flesta arter små och liknar varandra till sin uppbyggnad. På grund av detta anges många drag i evolutionen vara dåligt kända.

Källor: Nationalencyklopedin Bokförlaget Bra Böcker AB 1998. Vetenskapsradion, Sveriges Radio P1 2000 juni 13.

I KINA

...har "The Society of Avian Paleontology and Evolution" haft ett möte i Beijing, där man "slogs så att fjädrarna rök", bildligt talat. Mötet, som hålls vart fjärde år, sågs kanske av många från början som ett tillfälle att äntligen få något slutgiltigt svar på den långtgående debatten, om huruvida fåglarna utvecklades från dinosaurierna eller ej. Men de förhoppningarna grusades snart, och någon lugn och sansad debatt i frågan blev det knappast heller.

Ofta framförs det tämligen självklart, både i populärvetenskapliga och mera strikt vetenskapliga sammanhang, att fåglarna utvecklats från dinosaurierna. Men fullt så självklart är det nu inte i de här kretsarna som strömmat samman i Beijing. Och skiljaktigheterna mellan de som tror på fågel-dinosaurie-teorin, och de som tror att fåglarna utvecklats separat, verkar enligt det här mötet att döma, bara att ha vuxit. En grupp av de sistnämnda under ledning av

Foto: Mats Molén

Storrs Olson, chef på ornitologen vid National Museum of Natural History i Washington DC, bar under hela mötet emblem med texten "Fåglar är inte dinosaurier", och opponerade sig kraftigt bland annat då de ansåg att argumenten blev mer ideologiska än palaeontologiska.

Då den kanske mest kände opponenter mot fågel-dinosaurie-teorin, och en bland världens mest framstående forskare på fossila fåglar – Alan Fedducia – höll sitt föredrag liknades hans argument av somliga med "kreationisternas". Och någon uttryckte sig inte ha njutit så av en föreställning (eller; inte haft så roligt) sedan han sist hörde ett föredrag av Duane Gish, från Institute for Creation Research i San Diego. Exakt vad han menade med det, kan man kanske fundera över.

Särskilt mycket längre i debattens sakfråga kom man knappast under mötet. Frågan om fåglarnas utveckling från dinosaurierna är fortfarande långt ifrån fastslagen bland forskarna.

Källa: Nature 2000 vol 405 sid 992.

I KANADA

... har några forskare i Edmonton bedrivit en genetisk studie på isbjörnar, och upptäckt att isbjörnhonor i det fria ibland adopterar ungar som inte alls är besläktade med dem själva. Då det

naturliga utifrån evolutionsteorin vore att istället adoptera till dem själva närbesläktade ungar, exempelvis syskonbarn, föreslår nu forskarna att isbjörnarna kanske inte är så bra på att känna igen sina egna ungar.

För evolutionsteorin kan ju knappast slå fel....

Källa: New Scientist 2000 vol 166 maj 20 sid 13.

I KANADA

...har man även vid frusna och vindpinade Hudson Bay hittat en ovanligt stor trilobit. Trilobiten som är cirka 70 centimeter lång är enligt evolutionsteorin daterad till 445 miljoner år, en tid då det enligt samma teori var betydligt varmare i de trakterna.

Även skapelsetroende forskare tror på ett varmare klimat vid Hudson Bay i den fossila trilobitens dagar, även om man inte som många evolutionsforskare tror att kontinenterna flutit fram och tillbaka några gånger sedan denna trilobitjätte levde och dog. Man tror mer på ett jämnvarmt klimat över hela jorden, innan den översvämningskatastrof drabbade jorden som begravnade även denna kanadensiska trilobit under stora mängder sediment.

Källa: New Scientist 2000 vol 166 jun 17 sid 23.

□

Duane Gish är en av pionjärerna i skapelserörelsen i USA, och kanske deras främste debattör gentemot evolutionsteorin. Han har ofta "vunnit", inte bara genom sina genomtänkta och välgrundade argument, utan också genom sin vänlighet och öppna sinnelag gentemot sina opponenter. (Foto: Mats Molén.)

Foto: Mats Molén

Stoppdatum

för artiklar i GENESIS

nr 4 2000, 1 december — nr 1 2001, 1 februari

Skribenter i detta nummer:

Webplats för Genesis: www.genesis-vus.se

Efterbeställningar!

Det mesta av arbetet på tidningen sköts ideellt. När du gör en efterbeställning av äldre nummer av Genesis räkna med att det kan ta några veckor. Vi försöker se till att ingen skall behöva vänta längre än 4 veckor. Undrar du över din beställning? Ring Sinikka Ekfjorden 031/883254.

Stöd Genesis – annonsera!

Om Du sätter in en annons i GENESIS kommer den inte bara att vara aktuell just för tillfället utan under flera års tid! Ring till vår redaktör i Hallsberg och beställ plats! Erik Österlund, tel 0582/16575. Adress: PI 5062 B, 69492 Hallsberg. E-mail: erik.osterlund@elgon.t.se

Annonspriser

1/1 sida 2200 kr, 1/2 sida 1100 kr, 1/4 sida 650 kr, 1/8 sida 350 kr, 1/16 sida 250 kr, 1/32 sida 200 kr, minipris 150 kr

Postgiro och pris i våra grannländer!

Inga besvär med växlingsavgifter o dyl, enkelt att prenumerera!

Prenumerationsavgiften i respektive lands valuta:

Danmark: 150 kr (110kr för studerande). *Danskt postgiro: 2 92 15 61*

Finland: 110 mark (90 mark för studerande). *Postgiro: 800054-1099 447*

Norge: 150 kr (110 kr för studerande). *Norskt postgiro: 1 98 75 93*

OBS!!! Vid beställning av böcker, gamla nummer av Genesis el dyl över postgiro i Danmark, Finland eller Norge: Räkna ut det ungefärliga priset i svenska kronor och lägg till 5-10 mark/kronor. Vi får nämligen betala en hög avgift (50:-) per överföring när vi får pengarna till svenskt postgiro!

Hur vet jag om jag har betalat prenumerationen på GENESIS?

Längst uppe till höger på adressen på baksidan finns en kod.

Det första tecknet, en bokstav, anger vad du är för slags prenumerant. (M = medlem i Genesis, P = prenumerant, Z = företag, S = skola, A = gåvoprenumeration, osv.)

Det andra tecknet är en siffra, 1, 2, 3 eller 4, och anger det sista numret för året som prenumerationen gäller för.

Det tredje tecknet, är också en siffra, anger ett årtal, 0 = 2000, 1 = 2001, osv. Tillsammans med föregående siffra anger det det sista numret för året som prenumerationen gäller för.

Prenumerationsavgiften

för "GENESIS - en tidning om ursprung" är endast 130 kr (stud: 95 kr).

Tillägg för porto utom Norden är 50 kronor för yt- och 90 kronor för flygpost.

Pgnr: 29 55 88-8 (Sverige)

Vill man ytterligare stödja verksamheten kan man, förutom att bara prenumerera, bli medlem i Föreningen Genesis. Medlemsavgiften är 100 kr per år (studerande: 50 kr).

Begär föreningens stadgar! (Finns också på internet: www.genesis-vus.se)

Gunnel Molén har studerat geovetenskap. Arbetar med Mats Molén på skapelsecentret i Umeå.

Krister Renard är gymnasielärare och författare, har forskat i teoretisk fysik vid KTH i Stockholm. Han håller föredrag i bl a ämnet "Tro och vetande".

Annette Gustafsson studerar till lärare och är aktiv i föreningen Genesis.

Vesa Annala har en teol kand från Uppsala universitet och läst vidare vid Lunds universitet. Studerat bl a vetenskapsfilosofi i England vid Newbold College. Föreläser om skapelse/evolution.

Erik Österlund, redaktör för Genesis och biodlarnas *Bitidningen*. Arbetar med biavel.

EXTRAPRIS!!!

BESTÄLL EXTRA NR av nr 3 -00. INKL PORTO:

1 ex 30 kr, 2 ex 53 kr, 3 ex 70 kr, 4 ex 80 kr,
5 ex 90 kr, 9 ex 120 kr.

Sätt in på pg 295588-8 så kommer de på posten.

Returadress:
GENESIS, Box 62, 793 12 INSJÖN

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen här nedan:

Sprid tidningen till nya prenumeranter!

SOM JULKLAPP!

Prenumerera at någon!

SOM JULKLAPP!

SOM JULKLAPP FÖR 2001 SÅ INGÅR OCKSÅ NR 4-00! Ta ett postgiroinbetalningskort på posten. Skriv **GENESIS** och **95 kr** och pg **295588-8**. Att det gäller **julklappsprenumeration**. Och **namn och adress!**

Förnya din prenumeration för 2001 NU!

Hur vet du att du betalt din prenumeration?

Längst upp till höger på adressen här ovan i högra hörnet står en bokstav och två siffror. De två siffrorna anger det sista numret som din prenumeration gäller för. Står det **2 0** betyder det att du har betalt till och med nr 2 2000. Står det **4 0** har du betalt t o m nr 4 2000.

Fyllnadsbetala gärna till helt kalenderår. Prenumeration kommer att ske årsvis framöver.

Har du prenumerationsfrågor kan du ringa Pär Andersson 0247-40609 på kvällstid.

Beställ extranummer av GENESIS

nr 1 -88, nr 1 -89, nr 1-90, nr 1, 4 -91, nr 1, 2 -92, nr 3, 4 -93, nr 1-4 -94, nr 2-4 -95, nr 1-4 -96, nr 1-4 -97, nr 1-4 -98, nr 1-4 -99, nr 1,2 -00:25 kr/st. Lägg till porto + exp.avg: 1-3 tidningar: 15 kr. 4 eller fler portofritt. Hela årgångar kostar normalt inkl porto 100:-. **Betala in på vårt pg 29 55 88-8 (till GENESIS) och ange din beställning på talongen. För PRENUMERATION är priset 120 kr (90 kr för stud.) för 2000, för 2001 är det 130 kr (95 kr) (i Sverige).** Beställ prenumeration genom att **betala in på vårt postgiro.**

OBS! Adressändringar

görs till **tel 0247-40609**
Pär Andersson,
Box 62, 79312 INSJÖN
par.andersson@mbox3.swipnet.se

Föredrag – Seminarier – Undervisning

Flera av medlemmarna i FBS kan i mån av tid hålla föredrag om ursprungsfrågor i olika grupper, på skolor, universitet, kyrkor och olika offentliga platser. Alla föredragshållare anknuter till frågor som rör Bibeln och dess trovärdighet.

Ring och boka!

Föreläsningar med Mats Molén:
20-29/7 Kristianstad.

Följande personer finns till förfogande:

Namn	Ämne	Telefon
Vesa Annala	Naturvetenskap, teologi	033/299021
Anders Gärdeborn	Bibeln och naturvetenskap	021/221 81
Per Landgren	Idéhistoria, vetenskapsteori	031/ 288119
Mats Molén	Naturvetenskap, biologi, geologi	090/138466
Lennart Ohlsson	Allmänt om naturvetenskap	090/178833
Göran Schmidt	Naturvetenskapen & kristen tro	031/403089
Krister Renard	Tro och vetande	018/254294

Prenumeration och beställn. till Finland!

Postgirot i Finland ger oss inte din adress och dina meddelanden från postgiroinbetalningskortet, t ex vad du beställt. Endast ditt namn och hur mycket du betalt till oss får vi veta. **Därför** måste du **samtidigt med din inbetalning på postgirot skicka ett brev till Genesis, c/o Pär Andersson, Box 62, 79312 Insjön, Sverige** eller e-mail: par.andersson@mbox3.swipnet.se
Meddela: 1. Namn och adress **2.** Vad du beställt. **3.** Summan och datum för inbetalningen.